

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — 2
Vidéken " 8 K, " 4 K, 50 L

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprecht-palota, földszint
és udvarban.

Új színházat Debrecennek. Vezető férfiak nyilatkozata.

A hirdető oszlopokon még alig tűntek fel az öblös betűkkel ékes jelentések, hogy megkezdődik a színház új szezonja; már is egész népvándorlás indult meg a Kossuth-utca felé, szerzett jogok és szép szó alapján helyet biztosítani a színház nézőterén. Ma már ott tartunk, hogy földszinti és középpáholy, I. és II. rendű támlásszék nem is fog napi eladásra kerülni, mert jóelőre lefoglalták a bérlők. Mindezek dacára még sokan vannak, kik nem részesülhettek a színházi bérlés boldogságában s csak a törzskönyvezés megszűnésétől vagy a jótékony haláltól várják egy egy bérlés felszabadulását.

Nagyon csalódnak azok, kik ebben a bérléért való tülekedésben kultur jelenséget, művészetpártolást stb. látnak. Azok a törzsközségi debreceni családok, kik megalkották ezt a színházat, lassanként kiszorultak belőle, a debreceni „polgárok”, kik, mint régi írások-

ból olvassuk, lelkes hívei voltak a színháznak, már nem állandó látogatói a színháznak. Helyükbe újabban a város azon értékes rétege került, mely vagyonsodásának, társadalmi magasabbrendűségének véli feltűnő jelét adni, ha a színház törzsközségében az ő neve is benne van. Sőt, megfordítva, a társadalmi kapillaritás egy nem érdekeltelenségénél fogva, azok is bérrelenek, kiknek erre csak azért van szükségük, mert ez a jólétnek vagyonsodásnak oly külső, bár szerényebb jele, mintha fogadjuk, vagy automobiljuk volna.

Egészen természetes, hogy a sosem hiányzó kivételektől eltekintve, ez a közönség nem művészetet keres a színházban, hanem benne találkozó és szórakozó helyet lát. Többnyire mellékes, mit is adnak, az estét el kell tölteni, kivált a hosszú téli estéket s ezért van, hogy csapnivalóan rossz daraboknak is állandóan nagy a közönsége, „mert ha már fizetjük a bérletet, legalább legyünk ott”. Eszünkbe jut ami kedvelt püspökünknek, ft. Erőss Lajosnak egy mondanása, hogy *ma már elegendő volna,*

ha a színpadon csak felhuznák a függönyt s nem játszanának: közönség mégis volna”.

Mindegy, a közönséget rövid idő alatt, szép szóval megváltoztatni nem lehet. Sőt, mert a színház még ma is az egyetlen valamivel magasabb igényű szórakozó helye ennek a nagy s közel jövőben még hatalmasabb arányokban fejlődő városnak: gondoskodni kell, hogy azok is, kik e maszatos muzsának állandóan nem áldozhatunk, valami módon a színházi élvezethez hozzá jussanak.

Maradi város vagyunk, síkföldi és gondolatokat sokáig érlelő. Több mint tíz éve, hogy a Debreceni Újság hasábjain elhangzott az első szó: *új színházat Debrecennek*, — s ma még e tervnél sem vagyunk. Hogy most újra neki fekszünk minden erőnkkel, melyet független és a közérdeket szolgáló sajtónk képvisel e sokszor felvett ügyben, főoka az a tervezett, melyen most dolgozik a város új kulturtanácsnoka, dr. Könyves Tóth Mihály.

Az új kulturtanácsos rátermettségét

Elismert legszebb nyakkendők Feketénél

Az első kolera.

Most, hogy a kolera nem névjegyét adta át Magyarországnak, hanem személyes látogatással rémitett meg s biztat, hogy kipróbált vendégszeretetünket hosszabb időre igényli, nem lesz érdektelen megemlékezni arról, hogy mely uton jött az első kolerajárvány hazánkba. Erről felvilágosítást ad a tudós dr. Eckstein Frigyes, 1848-ban a földmívelésügyi és közlekedési miniszteriumban az V. számú közegészségi osztályban egészségügyi tanácsos... a 30-as években a pesti orvosi fakultás tanára, aki az 1831-iki kolerajárványról 1832-ben könyvet írt s adott ki.

A járvány 1819-ben tört ki először Hátsó-Indiában s innen bocsátotta szét a világ minden tája felé láthatatlan hadseregeit, melyek jobban pusztítottak, mint a legvéresebb háborúk. Eleinte vasutak hiányában, lassan terjedt. Kinába Kokinkinán keresztül 1822-ben ért Bakuba, tehát ahonnan most indult, 1823-ban ért és teljes 7 évig tartott, amíg Tiflisből a Visztulához és a Tiszához 1831-ben, egy év leforgása alatt jutott el. Magyarországon, hivatalos

adatok szerint először 1831. június közepén, Tiza-Ujlakon ütötte föl fejét a kolera, anova máramarosi sószállító tutajosok hozták, kik viszont, hogy hol szerezhették, nyilvánvaló. Csakhamar elterjedt Bereg-, Zemplén-, Szabolcs-, Szatmár-, Borsod- és Heves megyében; június 10-én Szolnokon volt. Pesten, mely akkor 64.494 lakossal bírt, az első koleraeset június 8-án fordult elő, a kórházba azonban kolera beteget csak július 17-én szállítottak először.

A tudós professzor ur mindenféle csodálatos megfigyeléseket jegyez föl a kolera kitért megelőző időkből. Így megfigyelte, hogy Pesten június közepén az 1826 óta uralkodó járványos váltóláz hirtelen megszűnt és egyáltalán a közelgő kolera előtt minden betegség kapitulált és elvonult. Ugy az akut, mint a krónikus bajok egyszerre elhagyták az embereket, a halálozás minimumra szállt alá és a legöregebb pesti emberek sem emlékeztek még oly kevés temetésre, mint a kolera előtti időben. Mint érdekes tüneményt jegyzi föl, hogy egy 35 éves asszony, aki rendszerül beves időjában szenvedett, ettől a bajtól az egész járvány alatt meg volt kímélve, holott,

lamint a kolera elmúlt, mindjárt visszakapta. Hanem annál jobban fájt Pest többi lakosságának a feje a kolera hónapok alatt.

Hogy a humornak is termő talaja a kolerajárvány, bizonyosáza az a plakát, amelyet 1892-ben, október haviban függesztett ki Pestváros érdeme tanácsa. Ebben a falragaszban a járvány-bizottság igen sok hasznos és okos rendelkezést tesz közzé, amelyeket csak örömmel üdvözlünk. Végül azonban vastag betűkkel megfenyegeti a hanyag embereket, hogy aki ezeket a zár- és felügyeleti szabályokat megszegi, a törvény értelmében hat hónapig terjedhető fogházzal büntetettik, aki pedig ezek megszegése következtében megbetegezik, 40 százalékos nem három évi, hanem négy szűk deszka közt töltendő ötök időkre való fogásra ítél maga a legkegyetlenebb bíró: a halál.

Halász Nándor

óra, ékszer- és
ezüstnemű üz-
letében

Vásároljunk teljes 12 személyes ezüst evő készleteket.
Debreczen, Piac-utca, közvetlen a Nagytőzsdével szemben levő barakban.

s aktualitás-érzékét mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy első nagyobb hivatali ténykedésével a színház kérdése felé fordult. Jól tette, hogy felvetette ezt a kérdést, hogy rávette a hivatalos köröket, foglalkozzanak vele, a közönség régi óhaját igyekezett közel hozni a megvalósuláshoz.

Más kérdés, helyes-e az a terve, mellyel a kultúrtaácsnok az évről-évre egyre erősebben ismétlődő panaszt akarja megszüntetni, hogy t. i. kicsi már Debrecennek ez a színház. Kérdés, kielégíti-e az a terv a közönség igényeit s nem ró-e aránytalanul nagy terheket a városra?

Jó lélekkel mondhatjuk, hogy a tervezet mai formájában nem megfelelő.

A tervezet szerint a színházat kb. 2—300.000 korona költséggel átalakítanák úgy, hogy az átalakítással megnagyobbított nézőtér magasabb és felemelt helyárainak jövedelme fedezné az átalakításba beépített összeg évi annuitását, fizetné pedig ezt az összeget a mindenkori szinigazgató, kinek szerződésel biztosított kötelezettsége volna a befolyó bérjövodelemből törleszteni 10—20 év alatt a város tartozását.

A terv még csak terv s így nem tudhatjuk szakértői vélemény híján: megbírja-e a színház régi épülete a tervezett átalakításokat s nem fognak-e építés közben oly akadályokra bukkani, melyek a tervezett összeg felül jóval nagyobb áldozatokat követelnek a várostól s végül, mi annak a garanciája, hogy oly labilis jövedelemre alapítanak a színház tehermentesítését, mint egy szinigazgató jövedelme, még oly nagy biztosítéki összeg mellett is?

Ha pedig, ami valószínű 30—40 évi amortizációra venné fel a város az építési kölcsönt, bizonyos, hogy itt ugyan új színház-e 30—40 év alatt nem kapna engedélyt, mert, sem a mindenkori szinigazgató, sem a város nem óhajtaná versenytársat. Ennél rövidebb időre fölvenni kölcsönt nem tanácsos, mert az évi törlesztés oly aránytalanul nagy (30—35000 korona) összeg lenne, melyet egy szinigazgató sem vállalhatna s ha vállalna is, mihamar a város nyakába szakadna az egész teher.

De, még a kielégítő választ kapnánk mindenre és teljes megnyugtatót, kérdezzük, mért kell ép a városnak belemenni egy előre mindenestre kockázatos és nagy összegű kiadásba, melyet biztos értesülésünk szerint magánvállalkozó saját zsebére és kockázatára is megcsinálna a város minden anyagi hozzájárulása nélkül s végül: segítene-e a mostant helyzeten az, hogy színházunkat, mely a vidéken máig is legnagyobb, kibővítenénk kb. 150 új ülőhely kedvéért, kockáztatván a színház jó akusztikáját — s végül egy évtized, vagy még rövidebb idő múlva újból

színház átalakítás elé kerülne a város? Nem toldozni-foldozni kell a színház öreg épületét, akarjon és csináljon végre ez a város egészet is. Egy helyes megoldás lehet csak ennek a kérdésnek: *új színházat kell építeni.* Új színházat, mely ambiciózus versenyre kelne a régivel s a két társulat vetélkedése fölemelné a szini előadások szomoruan lehanyaglott nivóját. Új színházzal együtt lehetne csak kielégíteni egy immár százezer lakosú város igényeit. Új színház megosztaná a régivel a színházak két nagy feladatát, a szórakoztatást és a tanítást. Lenne az egyik nagy tradíciók hordozója, klasszikusok interpretálója, másik a gondatlan szórakozás hajlék, *mindkettőnek megvolna a maga szükséges közönsége.*

Nem állunk e véleményünkkel egyedül. Megkérdeztük a városi közélet vezető férfait s a még velünk ellenkező elvi állásponton levők is *helyeselték az új színház létesítésének tervét.*

Domahidy Elemér főispán véleménye szerint egészséges színházi élet csak akkor fog kifejlődni, ha lesz egy konkurrens színház is: Debrecen népességének nagyszáma nemcsak megbír, de meg is kíván két színházat. A két színház versenye csak emelné a művészi nivót. A kultúrtaácsnok tervével csak a szakemberek véleménye után lehet alaposabban foglalkozni s ha azok nézete szerint a színház mostani falazata megbírja az átalakítást, ha nem romlott és repedezett, a város vagyoni viszonyainak tekintetbe vételével helyeselné egyelőre a színház kibővítését. Takarékosági szempontból helyes volna, ha a színházi vállalatot az átalakítással együtt konzorciumnak vagy részvénytársaságnak adná a város, mert hisz jövedelme a színházból nincsen.

Kovács József polgármester nem tartja helyesnek a színház átalakítását s szívesen fogadna új színház építése iránti ajánlatot. *Dr. Erős Lajos* püspök, minthogy a mai áldatlan szini viszonyokkal egyáltalában nincs megelégedve, művészeti és etikai szempontokból, nagy és mélyreható javulást remélné egy építendő új színház versenytől.

Márk Endre szerint *feltétlen szükség van új színházra.* Építse bár a második színházat magánvállalkozás, akár részvénytársaság hatósági ellenőrzés mellett, *ezirányu tervet örömmel támogatna.* Ami a régi színház átalakítását illeti, ha az oly nagy mértékben volna lebontandó, mint azt a főmérnök kijelentte, feleslegesnek tartja. *Két színház kell Debrecennek s a két színház versenytől sokat vár.*

Dr. Kenézy Gyula helyesli az új színház építésének tervét, de csak úgy, ha azt magánvállalkozó vagy

részvénytársaság építené meg s bizonyos idő múlva átengedné a város tulajdonába. Tavaly tárgyaltak is már néhány ajánlkozó vállalkozóval, kik hajlandók lettek volna felépíteni az új színházat s 30 év múlva a város tulajdonába át bocsátani.

A színház tervbe vett átalakítását Kenézy Gyula helyesli. Nagyobb társulat a megnagyobbított színházhoz sem kell, a felemelt helyárból és az átalakítással nyert helyekből pedig fedezhető volna az építési költség évi annuitása. A mindenkori szinigazgatóval megfelelő szerződést kötne a város, attól nem kell félni, hogy nem akad vállalkozó az így megterhelt színházra, mely így is jó üzlet maradna. Nehogy azonban az átalakítás tulkiadással járjon: átalányösszegben kötne meg a szerződést a vállalkozóval.

Összegezhetjük a véleményeket: még azok is kik az átalakítás mellett vannak, csak ideiglenes megoldásnak tekintik azt. Részünkről nem tartjuk helyesnek átalakításokkal elodázni az immár nélkülözhetlen új színház megépítését. Fölöslegesnek tartjuk, hogy a város bár átmenetileg is áldozatokat hozzon a színházért, mely ma elsőrendű üzlet s mindenkinek van haszna belőle, csak a városnak nem. *Maradjon ez a színház úgy, amint van s épüljön felegy új modern színház.* Építse fel konzorcium, vagy részvénytársaság a maga költségén, a város ellenőrizze s ha jó üzletnek találja, vegyen részt maga is az alapításban. Elképzelhetlen, hogy két színházat ne bírja meg Debrecen, Akik ezt állítják, nem képesek ellátni Debrecen fejlődésének perspektíváját, állandóan erős terjeszkedési tendenciáját ennek a városnak, mely imé, ami csak tíz évvel ezelőtt is hihetetlennek tetszett: készül letörni magáról a körülzáró temetők bilincseit, mert új és új területekre van szüksége. Az állandóan szaporodó népesség nagyobb életigényei között ott szerepel a színház is, nem szabad megengedni, hogy a színház monopolium legyen. A szabad verseny nagy elve, a város érdeke, a közönség sürgető kívánsága az új színház mellett szólnak: az illetékes tényezőknek mozgalmat kell indítani, s nem engedni, hogy e kérdés a napirendről lekerüljön, hogy mire új színházi szerződést köt a város: *már tető alatt legyen az új színház díszes épülete!*

Dr. Kuthi Sándor.

POLITIKAI HIREK.

A kultuszminiszter Bécsben. Bécsből jelentik, hogy Zichy János gróf vallás-és közoktatásügyi miniszter tegnap reggel Budapestről odaérkezett. A miniszter rövid tanácskozás után még tegnap visszatért Budapestre.

Házlebontás miatt Nádudvary Lajos cégnél
Végkiárulás
Piac-utca 28. a Nagytőzsde mellett.

Az összes raktáron levő vászon, kézmű és rövidárak, női ruhaszövetek, barchetek, kartonok, gyapjukendők és minden itt fel nem sorolt áru a legolcsóbb árakon lesznek kiárulva.

Az általános választói jog ligája.
Az általános választójog ligája vasárnap délután, Békéscsabán több ezer főnyi hallgatóság jelenlétében népgyűlést tartott. Agoston Péter jogtanár, Szende Pál és Kunfi Zsigmond mondtak beszédet. A népgyűlés megalakította a liga békéscsabai főosztályát és elnökül Joosek Kálmánt választotta meg.

Éljen a magyar!

Az osztrák iparosok is mondják.
Ők tudják, hogy miért.

Tegnap érkezett meg Budapestre az osztrák iparosok küldöttsége. A nyugoti pályaudvarnál Falk Zsigmond üdvözölte az osztrákokat, a kiknek nevében Bressler Emil cs. k. építészeti tanácsos, műépítész, az alsó-osztrák iparegyesület elnöke így válaszolt:

— Kedves barátaim! A mikor elhatároztuk, hogy magyar barátaink közé lerándulunk, azt nem pusztán formalitásból tettük, hanem azért, mert szívünk hű, meleg vágya hozott bennünket ide. Örömmel jöttünk, hogy végre személyesen is meggyőződünk a magyar ipar és a magyar kereskedelem haladásáról és nemcsak a sajtóból legyünk felőle tájékozva. Tanulmányozni akarjuk az iparjukat, mert mi tanulni akarunk. (Hosszantartó eljenzés és taps.) De egyéb is hozott ide: hogy minden közgazdasági kérdé-ről baráti körben, fesztelenül beszélhessünk. (Hoch!) Ebben az értelemben köszönöm a rendkívül meleg fogadtatást és sajnálom, hogy nem az önök szép magyar nyelvén mondhatom el ezt. (Magyarul): Éljen a magyar!

Az osztrák vendégek tegnap délután bekocsizták a várost, megtekintették az iparosarnokot, este pedig az Operába mentek.

EGYHÁZ ÉS ISKOLA.

Ref. iskolaszéki ülés. A debreceni ref. egyház iskolaszéke szept. hó 28-án, délután 4 órakor, az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: Jelentés az isk. év kezdetéről, kézimunka és vallástanítás beosztásáról; tisztogatási díjakról, gondnoki állásról. Tanítói nyugdíjajutalék ellenőrzése. Ifjúsági könyvtár. Ösztöndíj kérvények stb.

Kerekes Géza kitüntetése.

Lovagrendet kapott.

Ünnepélyes átadás.

Általános tisztelet és szeretet veszi körül Debrecenben Kerekes Géza nagybirtokost, a görög kath. egyház tanácselnökét. Kedves, előzékeny, hetven éve dacára szellemi frissességének épségében agilis férfiú, aki legutóbb is a debreceni görög kath. egyház szervezése és építkezései körül fejtett ki nagy buzgóságot és szerzett magának érdemeket.

Ezeket az érdemeket méltányolta X. Pius pápa, aki Kerekes Géza nagybirtokost a Szent Gergely rend első osztályu lovagjává nevezte ki.

A lovagrend diszes jelvényeit ünnepség keretében maga Firczák Gyula munkácsai püspök, valóságos belső titkos taná-

csos fogja feltűzni Ungváron, mihelyt üdülésétől visszaérkezik.

A kitüntetésnek hamar híre ment s Kerekes Géza nagybirtokost azóta egymásután keresték fel küldöttségek és számtalan gratulációt kap. Első sorban persze a görög kath. egyháztanács küldöttsége tisztegett nála, örömeinek adva kifejezést a magas kitüntetés felett, mert legközvetlenebbül éppen ők tudják, hogy Kerekes Géza tanácselnök az egyház ügyeinek fíradhatatlan vezetése által milyen derekasan megérdemelte azt.

Kitüntetve a bécsi, párisi és londoni kiállításon aranyéremmel, oklevéllel.

KÖSZVÉNY, ellen a legjobb házszer a híres
CSUZ ÉS REUMA KIRÁLY BALZSAM

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idősebb esetekben már egyszeri be-dörzölnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.
Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.
Egy nagy üveg ára 2 kor., teljes használati utasítással. Kapható a leltaláló és készítő
GRÓSZ NAGY FERENC gyógyszerfőnökében
1306 DEBRECEN, Kossuth-utca 8. szám.
Kölcsönös Segélyező-Egylet u. 2 em. palotájában

A Kossuth-dalkör ünnepe.

Az új zászló felavatása.

Minden részletben szép és diszes ünnepség keretében avatta fel a Kossuth-dalkör új zászlóját. Debrecen egész társadalma a nevezetes aktuson való részvételével, megjelenésével is kifejezte nagyra-becsülését a fiatal, törekvő dalkör iránt, a melynek működésére Kossuth Lajos nagy neve vet fényt. A Kossuth szelleme tölti be lelkesedéssel, hazaszeretettel ezt a dalkört, hogy méltóan teljesítse nemes feladatát.

A Nagyerdőn.

Vasárnap folyt le a nevezetes ünnepség. Dél előtt kilenc órakor gyülekeztek a különböző testületek, küldöttségek, majd pedig 10 órakor megérkezett a zászlóanya, dr. Haendel Vilmosné a koszorus leányokkal s színes menetben vonultak ki a Nagyerdőre.

Ott a Kossuth-dalkör előadta a Hymnust, a mely után dr. Tüdös János országgyűlési képviselő a következő, nagy hatást keltett beszédet tartotta:

Tisztelt ünnepi közönség!
Tavasznak elmúlt. A rózsának lehullott már szép virága. Ragyogó vagy borongós őszi nap egyaránt az elmulásra emlékeztetnek bennünket. A hulló, sárguló falevél, a síró bujdosó szellő, a deres hajnal és fázós al-levél, a síró bujdosó szellő, a deres hajnal és fázós falevél, az örök természet ismét átélte egy napot, újra pi-henni, álomra készül.

És mi a dalnak s különösen a szép magyar dalnak hódoló hívei és művelői most, őszi levél hulláskor, virág hervadáskor bontjuk ki ami színes lobogónkat, most emeljük magasra a magyar zászlót, a mikor a szívünk bánattal és kétséggel, a kiábrándulás, a csalódás szomorúságával van tele.

Kezünkbe ragadjuk s büszkén lobogtatjuk azt a zászlót, a melyen Kossuth Lajosnak a magyar nemzet és a magyar nép atyjának nagy neve van felírva s a mely név túl idő s enyészeten virág hulláskor, őszi elmuláskor is csak olyan fényesen ragyog, mint tavasz keltékor, bimbó fakadáskor.

Ez előtt nyolcz esztendővel történt, hogy itt Debrecenben, hol a zenének és dalnak oly sok barátja s oly kiváló művelői vannak, egy szerény kis dallos társaság verődik össze, a mely társaság minden tagjának

lelkében a magyar dalnak és a magyar szabadságnak lángoló tüze égett. A dallos társaság szervezkedett s eszményi vágyaitól és nemes céljaitól vezéreltetve a nép elköltözött szerető édes atyjának Kossuth apánknek nevével választotta a dalos kör, címül annak nyílt vallása és bizonyítása végett, hogy a Kossuth Lajos dicső emléke, mint tűzszlop állé lőttünk, vezérel bennünket, hogy a mi eszményünk, a melynek a dal harmóniájával áldozunk, a tiszta haza- és szabadság-szeretet.

A magyar nép lélek legbensőbb s legigazabb megnyilatkozásai mindig szoros kapcsolatban vannak azzal a kiolthatatlan szeretettel és rajongással, a melylyel a magyar nép a hazát és Kossuth Lajos emlékét körül veszi. Nem csak míg élt, távol hazájától száműzetésben töltve élete alkonyát, de még azután is, amikor már lelke elköltözött s hosszas távollét után hűlt porai elvegyülhettek a hazai föld göröngyeivel, hangzott a szomorú bár, de biztató dal:

Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos!

Ha valakinek, embernek egyáltalán, ezen a földön volt oka sirni, volt oka mélységes bánatba merülni: az Kossuth Lajos volt. Ő, a ki egy országnak, — az ezer éves dicső multu magyar hazának — és e naza népének, az emberiség egy jobb sorsra méltó és jobb sorsra hivatott részének, anyagi és lelki felszabadításért, — a ki hazája és népe üdvéért és boldogulásáért áldozta fel mindenét s tett kockára mindent, a mi előtte becses birt és szent volt, — Ő mindent, de mindent elveszített s a mi sirva bánkódásának igaz magyarázata, elveszítette hitét e haza és nép jövőjében.

De a mi szíveinkből ki nem téphető az az erős hit s ami ajkainkon el nem fog nemülni soha az az égbe törő riadó, hogy habár reménytelenül is szállottál sírodba nagy Kossuth Lajos: „lesz hazának szabadsága!”

A véghetetlen nyomor és szenvedés évszázadok óta újra meg újra meglátogatja a szegény magyart. Hányszor állt már nemzetünk sirja szélén, s hányszor hirdette róla országnak világnak a gyűlölet és irigység, hogy e nemzet halott.

Es bizony, amikor a nagy száműzött a nemzeti gyász szomorú napjaiban alig volt képes elviselni lelki szenvedéseit s hazája és nemzete bukásán és végpusztulásán keseregve lthton a hazában is szomoruan zengett a honfi szívekben ez a refrain:

Mi neked fáj nekünk is fáj!

Fáj az nekünk is, mert a nemzeti és népszabadság zsarnokai eltiportatása nem élt, csak fajulva teng s panaszunk siráma elhatott egészen a turini remetéhez zokogva, hogy terhünket viselni bajos!

Viseltük és hordoztuk ezt a lehet századokon keresztül, viseljük és hordozzuk még ma is. A lánc, a békó hol meglazul egy kis sé, hol ismét szorosabbra vonódik. Mégis lassan, lassan enged, tágul, bomlik s eljön az idő, amikor szétpattan és lehull.

Mert hiába való minden kísérlet és minden erőszakos meg armányos igyekezet, nincs az a nyomor és szenvedés, nincs az a zsarnoki hatalom és kényszer, amely a mi szíveinkből azt a haza- és szabadság-szeretetét, — amely Kossuth apánk lehelt belénk, — kioltsa és kiírta.

Az a hit, amely az ő világra szóló dicső munkájának vezérszavaként volt, de amely ő benne megrendült, az a hit bennünket éltet és fenntart ma is.

Jó az Isten, — a magyarok Istene, — segítini fogl! Meg fog bennünket segíteni, hogy hazánkat független, népünket szabaddá és boldoggá tegyünk.

S ajkunkon a dal, mint fenséges ének zendül:

„Ne sirj, ne sirj, Kossuth Lajos!”

Zászlónk ezeknek a gondolatoknak és eszméknek jelképe. Zászlónk alá sorakozva ennek a két érzésnek katonául esküszünk fel: „Szeretjük hazánkat és a szabadságot.”

Még mielőtt szép nemzeti színben ékeskedő lobogónkat először kibontanók, kötelességünk megemlékezni itt e városban minden jógyekezeten és szép törekvésnek leghatalmasabb támogatójáról, mint nekünk is legfőbb pártónusunkról, magáról, Debrecen sz. kir. város hatóságáról és közönségéről s hálás köszönetet mondunk nekik és mindazoknak, a kik lehetővé tették a mi egyszerű és szerény dalkörünknek, hogy ez alatt a szép lobogó alatt folytassuk a mi hazafias kulturmunkánkat.

S hálás köszönetet kell még mondanunk különösen bájos zászlóanyánknak, ennek az igazán szép és lelkes honleánynak és az őt körülvevő élő virágkoszorúnak, hogy zászlónk felavatását ily fényes és feledhetetlen ünnepé varázsolták.

Most pedig bönjük ki a lobogót; fel magasra a zászlóval és szívünkkel! Ez a zászló legyen fényes jelképe és bizonyítéka annak, hogy szívünkben a haza és szabadság-szeretet nem hal ki soha!

Hajtsuk meg a lobogót bájos zászlóanyánk előtt s kérjük őt díszítse fel azt a máris díszest s avassa fel a mi jelvényünké.

Majd a zászlóanya lelkes szavak kíséretében felavatta az új zászlót, a mely után a jeligét énekelte el a Kossuth-dalkör. Ezután a szegek beverése következett. A zászlóanya a következő jelmonddal illesztette be a szöveget:

„Midőn zászlóanyai tisztomból kifolyólag e lobogót felavatom, hő szívből kívánom, hogy Kossuth Lajos eszméi mielőbb megvalósuljanak s legyen édes hazánk népe szabad, mint Angliáé, mű-

Felülmulhatatlan

Elegás és jó szabású férfi- fiu- és gyermekruhák

Kende Ignác

cégnél kaphatók Debrecen, Piac-utca 55. sz. (Hungária épület) Olcsó szabott árak. Valódi amerikai Sliper és Sportkabátok.

volt, mint Németországé, gazdag, mint Franciaországé. Isten bennünket úgy segítse!

Zugó tapsvihár kísérte a szavakat.

Dr. Tüdös János orsz. képviselő jelmondata ez volt:

„Azt a látszólagos ellentétet, amely a szabadság és egyenlőség között fennáll — teljesen kiegyenlíti a testvériség“.

A Csokonai-kör a zászlószeg beveréséhez ezt a jelmondatot fűzte:

„A magyar kultúra szolgálatában karöltve haladunk előre!“

Fráter Loránd, orsz. képviselő, a kiváló dalköltő nem jöhetett el az ünnepségre s így helyette dr. Tüdös János illesztette be a zászlószeg a Fráter Loránd következő jelmondatával:

„Fölvirrad még egyszer ennek az országnak, Amikor a sas és Turul újból harcra szállnak; Lesújt akkor Hadur égi villámával. S győzni fog a sason a Turul madárral.“

A zászlószeg beillesztése után a Szózat elnevelésével ért véget a program ez a része.

Hangverseny a színházban.

Délután nagy hangverseny volt a színházban, amelynek nézőtere csaknem teljesen megtelt díszingvált, előkelő közönséggel. Kerner József ünnepi nyitányát zajos tetszés mellett adták elő: Neubayer Jolán, Pattermann Ida, Szántó Magda, dr. Bartók Ferenc, dr. Hajdu Miklós, Hegedüs Endre, Medgyessy Pál, Molnár Ernő, Nyáry Béla, Pálffy József, Piribauer Ferenc, dr. Szenes Zsigmond, Sziklay Ernő, dr. Spitz Lipót az Egyetértés zenekarának díszkrét közreműködésével. Majd Rákosi Viktor országgyűlési képviselő alkalmi prólóját szavalták el Szombati Szabó István, Moravec Imre, Kolozsváry, Kiss László megérdemelt tapsokat aratva. Ezután a jeligét énekelte el a Kossuth dalkör, amelynek poetikus szövegét Jánosi Zoltán írta s zenéjét Kő-kert Gusztáv szerezte. Kerner Jenő szerzeményi, Benedek János dr. országgyűlési képviselő hazafias érzésektől áthatott Kossuth nótája című költeménye, Bacsó Erzsike művészi zongora-játéka szintén nagyon tetszettek. Piribauer Ferenc, Pattermann Ida és Békessy Anna egy Beethoven mű interpretálásával szereztek igazán művészi élvezetet. Majd Jánosi Zoltánnak Kerner József által megzenésített Zászlóavatás című gyönyörű költeménye keltett őszinte tetszést, amelyet a Kossuth dalkör adott elő. Ezután még az Egyetértés dal és zeneegylet, a Petőfi dalkör, a Munkás dalegylet, a Kereskedő ifjak társulatának dalköre, a Debreceni dalegylet szerepeltek a műsoron. Este fényesen sikerült bál volt a Bika dísztermében.

A vasárnapi bajnoki football mérkőzés.

D. T. E. O. O. M. A. C.

A szokottnál jóval nagyobb közönség jelenlétében, gyönyörű időben folyt le az első bajnoki match vasárnap a sporttéren. Ugy a miskolci, mint a debreceni csapat olyan elsőrangú nyújtott, amelyet a fővárosi csapatok legjobbaitól lehet látni és éppen ez az oka, hogy a mérkőzés eldöntetlen maradt.

A debreceniek nem egy ízben veszélyeztetették ugyan Miskolc kapuját, de támadásuk, bármily vehemens volt is, megtört Dimics kapus fenomenális védésén, ki az eddig Debrecenben szerepelt kapusok között a legkitűnőbb s akiről még bizonyára igen sokat fogunk hallani.

A miskolciak deréksatársora, Bodnár center-csatárral élükön szintén sok munkát adtak hátvédeknek, de az ő támadásaikat sem koronázta siker, mivel Szücs hátvédünk — ki különben az ország legjobb hátvédeinek egyike — minden labdát biztosan leszerelt s továbbított rendeltetési helyére. Hochstetter, ki tisztán hátvédet játszott, tudásának legjavát mutatta be.

Half sorunk s a csapat kétségkívül legkitűnőbb embere Tolnai kapitány, kinek fejpassai bámulatra ragadták a közönséget s nem egy veszedelmes ponton mentett biztos goalt.

Csatár-sorunk teljes egészében kitűnő nyújtott és nem rajtok mult az eldöntetlen eredménnyel.

A mérkőzést Zoltán (N. S. C.) szövetségi bíró vezette, sok igyekezettel, de kevesebb tudással.

Végül még a rendezésről kell megemlítenünk, hogy a mérkőzés szép lefolyásával absolute nem volt ószhangban. L.

VÁRMEGYE.

Gyilkos anya. Jurás Jánosné nevű bökönyi asszony Téglás és Bököny között az országuton egy gyermeknek adott életet, amelyet azonban nyomban az utfélen elásott. Az arra járók rátaláltak a kis hullára s jelentést tettek a csendőrségnek, amely ki is nyomozta a gyilkos anyát. A debreceni törvényszék részéről dr. Horváth Arthur és Gálbori Sámuel orvosok kiutaztak Bökönybe s a holttestet felboncolták.

Hajdu vármegye közgyűlése. A vármegye ma délelőtt 9 órakor tartja rendes, őszi közgyűlését Domahidy Elemér főispán elnöklése alatt. A megyegyűlés iránt nagy az érdeklődés, bár a legfontosabb tárgy, az új megyeház építése nem szerepel a tárgysorozaton.

Hajduvármegye virilisei. A nemrég összeállított virilis névjegyzékből, mitután többen már meghaltak, többen pedig választott bizottsági tagok és lemondtak, újabb tizet töröltek és így a pótvirilisek közül a névjegyzékbe pótlólag felvették: Kozma Sándor, Paulinyi Vilmos, Décsy Lajos, Sárj Lajos, dr. Kiss Sándor, dr. Kertész József, Angyal Sámuel, Makay János, idős Sárosy Mihály és Csohány János. Ha virilis jogaik gyakorlásáról Kovács Gyula alispán és dr. Czeglédy Mihály tiszti ügyész lemondanak, akkor a virilisek közé kerülnek még Lóki Sándor és Magyar Gábor is.

A haramia temetése.

Részletek az utolsó harcról.

Vitális levele.

Vitális Imrét, a sárréti haramiát elföldelték, de még halála után is róla beszél az egész falu népe s mindenféle legendát terjesztenek róla az emberek. Az utolsó haramia pedig egészen közönséges ember volt, aki elbujt az üldöző csendőrök elől a kukoricásba s mikor az éhség kikergette onnan, haza settenkedett a lakásába, ott öngyilkosságra készült, hogy az igazságszolgáltatás sujtó kezét elkerülje.

Csak a feleségével szeretett volna találkozni, valószínűleg azért, hogy magával vigye a másvilágra; de amíg az asszonyra várt, rajtaütöttek a csendőrök.

Erről kaptunk ma részletes, mindent megvilágosító, újabb tudósításokat, amelyeket adunk a következőkben:

Hogy történt?

Hogyan került haza a haramia, nem tudják. Az ő bolyongásának nincs tanúja. Ravasz bujdosása, ügyes menekülése olyan volt, mint a gyík. Nem látták, nem vették észre. Aki tudott róla, már az se hitt a szemének.

Hajnaltájt kerülhetett be Berettyó-szentmártonba a zsákai határ felől... Jött az elátkozott portára. A Vitális-porta szemben a község házával elhagyatott volt. Nem lakott a haramia fészékében senki. Két dísznő aludta álmaikat az ólban, amikor a betyár beosont. Más élő lélek a házban nem tartózkodott.

A haramia halálos utjára készült. Azzal a szándékkal tért a faluba, hogy végezze magát. Belátta, hogy menekülés nincs. Szépen akart a halálba menni. Megmosdott, tiszta ruhát váltott, csinosan átdöltözködött. Azután leült levelet írni. A feleségének írt. Éhes volt. Talált néhány főtt krumplit a konyhában. Azt megezte. Ekkor már délfelé járt az idő. A haramia még mindig nem mert végezni magával. Várt.

Délután fél kettőkor jött be az elátkozott házba Szilágyi Sándorné nevű paraszt asszony, hogy a két dísznőt megegyesse. Vitális Imre kinyitotta a szoba ajtaját s kiszólt az asszonynak:

— Maga az néném?

Szilágyi Sándorné halálos rémülettel tekintett a rettenetes emberre. A haramia azonban békés hangon beszélt hozzá:

— Itt van ez a levél. Az Isten áldja meg, vigye el ezt a levelet a feleségemhez.

De ne szóljon senkinek!

Szilágyi Sándorné a halálos rémületől csaknem öntudatlanul engedelmeskedett a betyárnak. Elvette a levelet s kitérítette a házból. Vitális Imre pedig magára zárta az ajtót. Ismét leült az asztalhoz s újra levélíráshoz fogott.

A szegény asszony rohant a levéllel az utcára. Az elátkozott házzal szemközti fekszik a község háza, azon kell keresztülmenni, hogy Danosházyékhoz jusson, ahol Vitális Imréné még most is betegen fekszik. A Danosházy-portát éjjel-nappal két csendőr őrizte.

Erőt vett magának, minden idegét megfeszítve rikoltotta feljűk:

— Itt van az Imre.

Azzal összeesett.

A csendőrök lélekszakadva siettek a község házára s Vank Miklós csendőrnek elmondták, amit hallottak.

Tizenkilenc csendőr tartózkodott a község háza udvarán. Készenlétbe helyezkedtek s aztán elindultak a rabló elfogására. Halálmegvetés kergette valamennyit. Lehet, hogy megöli egyiket-másikat az a fegyver, amely Várad Józsefet is áldozatul követelte. A tizenkilenc csendőr közül tizen négyen körülállották az épületet. Benn az udvaron, az ablakoknál, ajtóknál csendőrök állottak. Vitális Imre látta a csendőröket. Talán ki is lehetett volna reájuk s egymás után gyilkolhatott volna le néhány csendőrt.

A haramia azonban a halálra készült. De nem is tudta hirtelenében, merre célozzon, mert amelyik percben a csendőrök az ablaknál megállottak s a szoba felé irányították a fegyvert, az ajtó is megroppant.

Öt csendőr ment a szobaajtóhoz. Az első volt — aki a kész halálba indult —

El ne mulassza megnézni az
„ERDÉLYI BORÓZÓT“
Hunyadi-utca 22.

Egész éjjel meleg konyha.
Szolid áruk. Bableves. Nőkiszolgálás.

Kotán Ferenc tiszta-polgári őrmester. Nyomában állott Fekete László tizedes. Az ő háta mögött Zempléni László, Ruzsbank István és Vank Miklós csendőrök.

Kotán Ferenc vállával befeszítette az ajtót. Egészen ki nem nyithatta. Vitális Imre, úgy látszik, még utolsó percében is szembe akart nézni a csendőrökkel. Ahogy a csendőrőrmester bedugta a fejét: a haramia rásütötte a Lancastert. A csendőrőrmester félrekapta a fejét. A sörétek a semmiségbe turódtak. Kotán Ferencnek az egyik sörét megvérezte a balfülét. Az őrmester megtántorodott.

A második percben Fekete László lépett elő. A haramiának nem volt ideje a célzásra: a csendőrtizedes elsütötte a fegyverét. A golyó talált: jobb oldalt bement Vitális mellébe. A vér kiserkedt.

A haramia azonban még mindig nem vesztette el végső erejét. Odavonszolta magát az ágyhoz. Hanyatfeküdt. A fegyverét a szájához illesztette s a kakast a lábával elcsúszította. Irizatos látvány! A sörétek valóságos cafatokká vágták. A koponyájából egyrészt nekirepült a falnak.

A csendőrök ugyanabban a percben határozta el, hogy nem próbálkoznak többet. Élve a haramiát kézre nem kerithetik. Abban a percben tehát, amikor Vitális az ágyra feküdt: sorüzet adtak.

Amikor a velőtrázó puskaropogás elhangzott: a szobában csak egy véres, rongyos, össze-vissza tépett hulla feküdt. A rabló fejét szétroncsolta a sörét. Testében pedig negyvenkilenc csendőrgolyó nyitott utat a kibugyanó vérnek.

Mit mond Szilágyiné.

Dancsházy László házában ápolják még mindig Vitális Imre szerencsétlen ifju feleségét. A vézna, beteg asszony arra a hirre, hogy végre megszabadult a férjétől, boldogan jelentette ki:

Eletemnek egyik legszebb napja ez.

A rokonoknak erőszakkal kellett visszatartani a beteg asszonyt, hogy fel ne keljen ágyából. Ágya körül sűrű-forog Szilágyi Sándorné, aki elárulta a csendőrségnek Vitális hazatértét.

— Meg van-e még ijedve néni? — kérdezik az ott járt újságírók az öreg asszonytól, aki abban a boldog tudatban járkel a házában, hogy ő kapja meg a kétezeröttszáz koronát.

— Hát mán egy kicsit győződök magamon — volt a körmönfont paraszti válasz.

— Mondja el néni, hogy történt az eset?

— Itt voltam kérem ebéden — kezdi a beszédet — és volt úgy egy óra tájban, mikor azt mondom a kománénak, hogy én már elmegyek megetetni a disznót. Két nagy dézsa kolompért készítettem a disznókat még tegnap és amikor be megyek a pitvarba, hát látom, hogy az egyik tál, amibe külön tettem főtt kolompért, egészen üres. Széjjelnézek, hát látom, hogy a kolompér héja lent fekszik a földön, a dézsa mellett.

— Talán ez az Imre járhatott itt? — gondoltam magamban s benyitok az ajtón, hogy megnézzem, nincs-e a szobában valaki. De az ajtó be volt zárva s csak az Imre szavát hallottam, amint azt mondta:

— Édes néniem lelkem, álljék meg egy szóra.

— Kegyetlen megijedtem, majd kiszakadt a szívem, úgy dobogott. El akartam futni, de Imre utánam kiáltott.

— Édes lelkem, néniem, vigye ezt a levelet a feleségemnek.

— Nagyon féltém tőle. Felelni sem tudtam.

— De a jó Isten áldja meg, valahogy el ne mondja valakinek, hogy én itt vagyok — szökött utánam Imre.

Hamar kifutottam az utcára, de nem tudtam szóhoz jutni a nagy ijedtségtől. Csak mikor ideérkeztem, kiáltottam el magam:

— Hamar, Imre a házában van, jöjjenek — aztán összeestem és nem tudom, mi történt velem.

— Hát tudja-e néni — kérdezték aztán — hogy jutalomdíjat is kap?

— Persze, hogy tudom, hiszen az újságokban állott. Hát én követelem is a díjat, kérem!

A halottas ház.

Az utcáról faragott kapun át lehet bejutni a Vitalisék kertjébe. A ház távolabb áll az utcától, a kert közepén, fehérre meszelt, nádfüdeles házikó, a melyben két szoba van s a közepén egy konyha. A tornác a konyhába nyílik, ettől balra van a nagyszoba, a melyben Vitális Imre fekszik. A sarokszoba két érintkező falán egy-egy ablak néz az utca-ajtóra. Vitális Imre hat-hét csendőrt lelőhetett volna a két ablakon keresztül, a míg a házig tudnak nyomulni.

A konyhából a véres szobába nyíló ajtó alsó táblája a földtől fél méternyi magasságban be van törve. Kotán őrmester rugta be, a mikor Vitális megadásra szólította fel. A törésen keresztül lőtt ki utójára tehetetlen dühében a földrekuporodó betyár.

Az ajtó mellett van a lábas kályha, amolyan meszelt, falusi építmény. Tiszta és üres. A szoba egyik oldalán üres ágy áll, nincs benne ágynemű. A másik oldalon az ajtó felé esik Vitális Imre ágya. Kissé távolabb még egy üres nyoszolya.

Vitalis Imre ágya fölött, a falon borzalmas a kép. Az öngyilkos haramia szürkés, véres agyveleje nagy, szakadozott foltban mázolódtott a falra. Alig néhány arasznyira a falon még egy vérfolt van. Vitalis Imre anyósának a vére loccsant oda, a mikor lelőtte a vérangzó betyár. Az ágynemű tiszta, de össze-vissza van turva. A lepedőn nagy, fekete guba, azon fekszik az utolsó bihari haramia holtteste.

Hőtiszta fehérneműben, mezitláb, hanyatfekszik az ágyon Vitális Imre. A derekán keresztben a fegyvere, a kétsővű Lancasster, amely anyai embervért ontott a betyár kezében. Höföhér ingén elől egyetlen vérfoltnak a kerete, vörös szivárgása. Ott hatolt be a csendőrgolyó a melle közepén, a szívtől kissé jobbra. Valószínű, hogy ez az egy golyó is halálos volt. A többi csendőrgolyó hátát és oldalát érthette, mert amint fekszik, ingén alól semmi más nyoma nincs a vérnek.

A betyár barna haját gondosan fésülte, a bajuszát fekete pedróval jól kikente, sőt meg is borotválkozott, kicsipte magát, mióta menyegzőbe menne. Arcára azonban alig lehet rátekinteni. Arcát balfelől feltépte a saját lövése, szétszúrta a koponyacsontokat és kivitte a balszemét és az egész arcot, ágyfőt, falat teleszúrta a szétfreccsent agyvelő cafataival. Az arc jobbfele nyugodt, a szeme kinyitva, szája el-távtva. Aki sokáig nézi, annak ki kell futnia a levegőre, mert közeléri az ájulás. Valami borzalmas idegrázkódtató az a félig nyugodt, félig szétroncsolt, emberinek alig nevezhető arc, amely örökre letakarta a betyárvilág utolsó drámáját.

Az asztalon megkezdett, de be nem fejezett levél, Vitalis Imre írása. Bucszozott a feleségétől, mielőtt öngyilkossá lenne, ekkor, irásközben zavarták meg a csendőrök. A haramia utolsó levele így hangzik:

Édes, szeretett feleségem!

Most, hogy bucusznom kell tőled, eszembe jutnak azok az idők, amikor még mi boldogan éltünk egymással. Te okoztad a bajt, most már megmondha-

tom. Elzúllottam igaz, de a te hűtlenség volt ennek az oka. Édes, szeretett feleségem, te árultál el engem. Ha meg nem ismered azt a kalapot, boldogan elhetnénk mi még most is. De te elpártoltál lölem, el kellett züllemem, azért lettem földönfutó. Hát most elbucszozok tőled. Nekem meg kell halnom. Csak azt sajnálom, hogy akkor nem szurtam a szivedbe kést, ahogy az oltár előtt álltunk egymás mellett. Ott kellett volna kezdeni édes feleségem. Te jobban szeretted az anyádat, mint engem, azért hát...

Vitalis Imre temetése.

Berettyóújfalun tegnap délután temették el Vitalis Imrét. Száz és száz ember kísérete végső útjára a haramiát, akinek homloka köré a betyárromantika virágait fűzte a naiv falusiak képzelete. A holttestet előbb felboncolták és kiderült, hogy Vitalis nem a csendőrgolyók áldozata. A rabló saját fegyverének áldozata, melyet az ostrom percében önmaga ellen fordított. Az orvosok konstatálták, hogy csupán ez a golyó volt feltétlenül halálos.

Az egyszerű, gyalulatlan koporsót az egész falu kikísérte a temetőbe, nagyon sokan sirtak. *Vitalis felesége, aki súlyos betegen fekszik, nem vett részt a temetésen.* A sir felett a berettyóújfalui református lelkész beszédet mondott, melyben elrettentő példakép állította hívei elé a megtévelyedett betyárt. *„Megbűnhődött, imádkozunk érte!”* — mondta a pap, amíg a sirások a földet a koporsóra hantolták.

VÁROSHÁZA.

Debrecen kövezési programja.

A mérnöki hivatal a tanács elé terjesztette a kövezési programot. A főmérnök három kövezési burkolási osztályt állított föl. Az első osztályu burkolat: az alapzatos aszfalt, a keramit és kockakő; a második osztályu burkolat lesz a kocsitakon az 5 méter széles fejkő, az alapzatos kockakő, a kis kőkocka, vagy kőburkolat; a harmadik osztályu burkolat lesz az alaktalan terméskő. Hogy mely utcákon milyen kőburkolatot alkalmazzanak, azt majd a megalkotandó közlekedési bizottság fogja meghatározni.

Mennyi lesz a pótdadó? A

jövő évre a főszámvevő 35 százalékos pótdadó kivetését javasolta. Ezzel szemben a felügyelő bizottság 28,4 százalékra mérsékelte, a jog- és pénzügyi bizottság pedig ismét fölemelte 30,5 százalékra. A tanács még csak ezután teszi meg javaslatát és ha a kataszteri felmérések jövő évben esedékes és a népszámlálás költségeit beállítják a költségvetésbe a nagy kölcsönből felveendő 3 millió annuitásával együtt, bizonyos, hogy a pótdadó közel fog járni a 35 százalékhoz.

Terjed a villamos hálózat. A

máv. gépjavitó műhelynek van ugyan villamos telepe, de az még a telepet se képes el-látni, hajtóerővel még kevésbé. A máv. műhelytelep és a városi világítási vállalat közt hosszas tárgyalások után megegyezés jött létre, hogy a város kiépíteti a hálózatát a műhelytelepig, a berendezési költségeket a máv. viseli és a világításra használt áramért kilowatt óránként 30, a gépek hajtására használt áramért pedig 15 fillért fizet. A megállapodások alapján az új szerződést a régi szerződéshez csatolják

Megnyilt cipőraktár
CSAPÓ-UTCA 22. SZ.

Van szerencsém értesíteni a n. é. közönséget, hogy saját készítésű cipőraktárt nyitottam. Raktáron tartok férfi, női és gyermek cipőket a legzölidabb árak mellett. A n. é. közönség becses pártfogását kérve a jövőben is maradtam tisztelettel:

PAPP JÓZSEF
cipész
DEBRECEN, Csapó-utca 22. sz.
Zenede melletti ház.

póthatározmányként. A műhelytelepig építendő villamos vezeték a vállalatnak körülbelül 20.000 koronába kerül, de meg lesz a környékbeli lakosságnak az az előnye, hogy olcsón jut villamos világításhoz.

Katonakórházból munkáslakások. A világítási vállalat folyamodott a városhoz, hogy a régi katonai kórházat alakítsa át munkáslakásokká. A tágas épületben 30-35 munkáslakást lehet alakítani, ahol a világítási vállalat alkalmazottjai kapnának elsősorban 1-2 szobás lakásokat. A tanács még nem döntött a kérelem felett.

Homokkerti főt. A homokkerti főutca kinyitása ügyében hozott határozatot pótlások végett visszaküldte a miniszter. A tanács az ügyet kiadta a mérnöki hivatalnak, de a fölterjesztésre már alig lesz szükség, mert a kerttulajdonosokkal a kisajátítás elrendelése előtt kiegyeznek. Így talán a jövő évben meg fog nyílni hosszas kecmérgés után a homokkerti főt.

Rendőrségi és pénzügyi palota. A pénzügyi palota áthelyezésére újabb ötlet merült fel: még pedig az, hogy a Komáromy-Bészler és Rickl házak helyén épüljön fel a rendőrségi központ, míg a Kovács Lajos féle telken a pénzügyi palota. Ez utóbbi telket némi ráfizetéssel hajlandó a város elcserélni a pénzügyi palota mostani telkével.

Debrecen város igazoló választmánya által városunk legtöbb adót fizető tagjainak 1911. évre szóló névjegyzéke egybeállítván, ezen névjegyzéket az 1886. évi XXI. t. c. 28. §-ának rendelkezéséhez képest alólirott naptól kezdődőleg 15 napi közszemlére kitétettem. Erről az érdekelteket annak megemlítésével értesítem, hogy a névjegyzék a városi főjegyző hivatalos helyiségében, a hivatalos órák alatt (délelőtt 8-1 óráig) megtekinthető és az ellen irányuló észrevételek vagy írásbeli felekezések a közszemlére kitétel ideje alatt ugyanott beadhatók. Debrecen, 1910. szeptember 24. Kovács József polgármester.

Utóajánlat a guthi vadászterületre. A jog- és pénzügyi bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy a guthi erdő vadászati bérletét évi 500 korona bérért a régi vadászársaságnak adják oda. A vadászterületért most utólagosan Forrai Ernő 1500 K bért ígér. A leghelyesebb volna nyilvános árverést hirdetni.

Közgyűlés előtt.

Tervpályázat a temetőre.

Jog- és pénzügyi bizottsági ülés.

Ugy látszik, dülőre fog jutni a központi temető kérdése, legalább is a helykijelölés dolgában, ez azonban nem sokat jelent. Sokkal fontosabb ennél az, hogy a felekezetek elfogadják-e a tervzetet, mert itt tapintatosan kell am eljárni, különösen a bosztásnál. Már is van felekezet, melynek nem kell a központi temető, hanem kijelentette, hogy külön temetőjét fentartja továbbra is. Ha a többi felekezetek is ilyen ridegen fognak viselkedni, ami éppen nem lehetetlen, akkor mire való lesz a tervpályázat és miért vették meg a drága telkeket számára?

Még alig pár hónapja fogtak hozzá a csatornahálózat megépítéséhez, már is előre nyújtja árnyékát a sok pótmunka, amit nem vettek föl annak idején a vállalat végösszegébe. Már is százezreket kénytelenek utólagosan megszavazni e pótmunkákra, pedig még mennyi lesz?

Szóba hozták az ülésen a vízvezeték dolgát is, mely most vesztegel. Az iratok most fenn vannak a miniszteriumban. A bizottság sürgeti a tanácsot, a tanács majd felír és közben ismét hónapok fognak eltelni és a vízvezeték ügye továbbra is aludni fog. Talán a csatornázással is elkészülnek már és végül kisül, hogy nincs víz: elapadnak a híres próbakutak. Mert minden képtelenség megtörténhetik Debrecenben!

Az ülés lefolyása.

Az ülésen Vecsey Imre főjegyző elnöklete alatt jelen voltak: Roncsik Lajos főszámvevő, Aczél Géza főmérnök, dr. Magoss György tisztii főügyész, dr. Vargha Elemér tanácsnok, dr. Tüdős János, Szilágyi Imre, Kernhoffer József, dr. Révi Nándor, ifju Schwartz Vilmos, dr. Fejér Ferenc, dr. Freund Jenő.

Legelőször a főmérnök jelentését tárgyalták, aki a kataszteri munkálatokra további 70.000 korona engedélyezését kéri. Javasolják.

Halász Izidor házat 75.000 koronáért megvenni javasolják utcanyitásra; miután azonban Tóth József Szent-Anna 32. sz. házat nem akarja eladni, a kisajátítási eljárás megindítását javasolják. A főszámvevő jelentését a 17 millió költségnél tudomásul vették és a még fennmaradt három millió korona felvételét javasolják.

Ezután a polgármesternek a létesítendő központi temető helyének kijelölésére vonatkozó előterjesztését tárgyalták. A polgármester javasolja, hogy a temető a diószegi és hadházi utak közt létesíttessék és a halottégető kemence terveinek elkészítésére 10.000 koronát szavazzanak meg. Aczél Géza főmérnök javasolja, hogy a szomszédos telkeket is vásárolják meg a temető céljaira. Révi Nándor dr. szerint a temető céljaira vett terület nagyon drága, olcsóbb területet is lehet venni a várostól negyed vagy félórnyira, holdankint ezer koronáért. Kernhoffer József az Apafája alatt javasolja elhelyezni a központi temetőt. Tüdős János dr. szerint radikálisan kell segíteni a mai abszurd állapotokon. Az ügyet, miután kellőképp előkészítették, nem odázná el. A kérdés a kivitel stádiumába jutott, nem szabad elhalasztani. Fejér Ferenc dr. nem zárná el a város egészséges fejlődését, azonkívül arra is figyelmeztet, hogy a temető kedvéért új vasúti feljártot kell építeni, ami megint 200.000 koronába kerül. Kernhoffer indítványát fogadja el. Freund Jenő hozzászólása után a bizottság 5 szóval 4 ellen a polgármester előterjesztését fogadta el és a polgármester elnöklete alatt a felekezetek bevonásával bizottságot küldött ki a tervpályázat programjának végrehajtására.

Ezután a csatornázási bizottság javasolja, hogy a Hatvan-utcai nyílt árok és a Miklós-utca folytatását képező árok beboltostassék. E célra 170.000 koronát javasolnak megszavazni. A nagyerdei park és a nyaralók csatornázására szükséges 60.810 K pótköltség. A főmérnök javasolja, hogy a munkát a vállalkozó szerződés szerinti áráért készítse. Révi Nándor dr. kéri,

hogy részletes ajánlatot adjon a vállalkozó. A bizottság az előterjesztést elfogadja.

Nem javasolja a bizottság, hogy a tisztviselőtelep céljaira újabb 7000 négyzetméteres területet engedjen át a város. A belügyi kormány több észrevételt tett az 1910. évi költségvetésre. Tudomásul vették. A belvárosi gyermekóvót a József-utca 64. és 66. sz. telkeken javasolják fölépíteni 75.000 K költséggel. Elfogadták a főszámvevő javaslatát is az 50.000 K felosztására. Az államsegélyből csak a tisztviselői kar és a segédkezelő személyzet részéről, még pedig a fizetés és lakbér egybevetésével.

Hosszabb vita támadt a Tábornok és Szikszay házak fölépítése ügyében tett javaslat felett. Miután a mérnök és építészegylet a felterjeztet két vázlat-terv felülbírálatába nem bocsájtkozott, most már arról volt szó, hogy nyilvános pályázatot hirdessenek, vagy a két terv közül válasszanak. Révi Nándor dr. javasolja, hogy a Pavlovits és Szilágyi céget bízzák meg a végleges tervek elkészítésével. Aczél Géza elfogadja Révi indítványát. Fejér Ferenc a mérnöki hivatalt bizná meg a végleges tervek elkészítésével. Aczél Géza szerint a városi építész képes modern, szép tervek készítésére, de ő nem nélkülözheti munkásságát, miért is, ha a bizottság az építést bizná meg a végleges tervek elkészítésével, akkor hivatalához ideiglenes munkásokat kér. A bizottság úgy határozott, hogy a végleges tervek elkészítésével a mérnöki hivatal bizassék meg.

Zádor Lajos és társai indítványt tettek, hogy a Stencinger ház lebontassék. A takarékos és hitel intézet 20.000 koronát ajánlott fel az esetre, ha 1911. május 1-én hozzáfog a város a lebontáshoz. Magoss György tisztii ügyész javasolja, várják be, míg az értékmelkedésről készített szabályzat életbe lép. Révi Nándor szerint ez bizonytalan határidő, addig nem lehet várni. A bizottság elhatározta, hogy a Stencinger ház lebontassék.

Végül dr. Fejér Ferenc kérdést intézett az iránt, hogy mi van a vízvezetékkel? Révi Nándor kéri, hogy az összes kutak együttes szivattyúzása megtörtén-e már? A bizottság átír a tanácshoz, hogy a vízvezeték ügyét sürgesse meg a miniszteriumnál, mert ott hever az ügy.

Debrecen városa megvette a Piac-utca 11. és 13. sz. házakat 147.000 koronáért. A vételárát ez év végéig tartozik a város kifizetni. A polgármester a vételárát függő kölcsön útján kívánja fedezni és a helyi pénzügyintézeteket ajánlattételre szólította föl. A debreceni kereskedelmi és iparbank „jelenleg” 5 százalékkal, az első takarékos az osztrák-magyar bank kamatlábán felül 2, a hitelbank 1,75, az Alföldi takarékos pedig 1,25 százalék ráfizetéssel hajlandó a kölcsönt nyújtani. A bizottság az Alföldi takarékos ajánlatát javasolja elfogadni.

Kovács Dániel volt végrehajtó özvegye kegydíjának havi 10 koronával való emelését kérte. A bizottság méltányosságból javasolja a teljesítést.

Az ülés 7 óra előtt véget ért.

SZÍNHÁZ.

Kun Irén megváltik a szintársulattól. Kun Irén, az ujonnan szerződötlettel énekesnő rövid időn belül megváltik a debreceni szintársulattól. Mint értesülünk ugyanis, már csak az Obsitosban lép fel a azután visszavonul a szinpadtól.

Ma utoljára látható az Uranus színházban az alább közölt elsőrendű műsor, mely vasárnap és hétfőn szokatlanul nagy sikert aratott. A kiválóan tartalmas

Szőlőmalmok és borprések legjobb kivitelben feltétlen jótállással Debreceni Vasöntőde és Géplakatosság raktárhelyén Péterfia-utca 73. szám.

műsor a következő: 1. Monaco. Természeti felvétel. — 2. Meg nem érdemelt bűnhődés. Dráma. — 3. Melyik a kettő közül? Bohózat. — 4. Gobson, egyensúly és fenjénjáró művész utolsóelőtti fellépte. — 5. Az olasz Schweiz. Természeti felvétel. — 6. Jelenet az 1848-iki szabadságharcból. Történelmi dráma. — 7. A házvezetőnő. Bohózat. — 8. Lupin Arzen a nőrabló, Sherlock Holmes mesteri fogása. — 9. A párisi "Grande-Prix" lefutása a longchamps-i lóversenyen. — Előadás kezdete pontban fél 9 órakor. Kedvezményes áru jegyek érvényesek.

A Szinügyegylet vagyona.

Az alapszabály rendelkezése.

Komlóssy Arthur hagyatékában két takarékpénztári letétkönyvet találtak, amely 3350 korona 30 fillérről szól, mint a felosztott Szinügyegylet tőkéjéről. A városi tanács azt javasolta, hogy ezt az összeget csatolják a színházi nyugdíjintézet úgy is csekély alapjához.

Az ügy szombaton a szinügyi bizottság elé került, amely e megoldást nem találta kifogástalannak. Azt a kérdést vetette fel ugyanis, hogy a Szinügyegyletnek lehetnek még élő tagjai, amint hogy vannak is, s igényeket támaszthatnak. Az iránt is tájékozatlan volt a bizottság, hogy vajjon ez az elintézés megfelelő-e az alapszabályok rendelkezéseinek? A vitás kérdésben az alábbi felvilágosításokat adhatjuk:

A Szinügyegylet Farkas Ferenc nagykereskedő kezdeményezésére, 1861 július 28-án alakult meg véglegesen. Az első elnöke Farkas Ferenc is volt. Célját így körvonalázták:

„Tagjai feladatukul tüzték ki felvilágosítás, rábeszélés és jó példaadás által erélyesen oda hatni, hogy színházi közönségünk számban gyarapodjék, kitarásban erősödjék s ily módon szinügyünk állandósítsák.”

A színház pártolásán kívül célja még az egyletnek, amennyiben pénz ereje megengedi, időnkint kitűzendő díjak által a nemzeti szinirodalom fejlesztésére is közreműködni.

A jegyzői tisztséget dr. Popper Alajos, ma is élő orvos is viselte, aki azonban nagy elfoglaltságára való tekintettel 10 havi működés után, 1862 május 18-ikán lemondott, de tovább is tagja maradt a Szinügy egyletnek. Információkért tehát hozzá is lehet fordulni. Az alapszabályok XII. fejezetének 50-ik pontja pedig a Szinügy egylet vagyonáról így rendelkezik:

„Az egylet felosztása esetére a befizetett alapítványi összegek, adományok vagy évdíjak vissza nem követelhetők: hanem az egylet a netaláni terhek kiegyenlítése után fennmaradó összes vagyona Szinügy egyleti alapítvány cím alatt, a debreceni állandó színház alapítójához csatolandó; hol az az illető városi pénztári hivatal által, mint a színházat segélyező és más célra soha semmi szín alatt nem fordítható, tőkerészt fog az e részben fennálló helyhatósági rendszabály értelmében a szinügy javára jövedelmezőleg kezelteni; magától értetvén, hogy az egylet felosztását elrendelendő közgyűlési végzés a városi hatóság kezelése alá átadandó vagy a városi hatóság kezelésé alá átadandó vagy kimutatással együtt sz. kir. Debrecen város hatósága útján, szükséges tudomásvétel végett az országos hatósághoz felterjesztendő leendő. Kelt Debrecenben január 30-ik napján 1867. Csanak József m. k. Kiss Albert m. k. jegyző Komlóssy Imre m. k. Oláh Károly m. k. Telegdi K. László m. k. választmányi tagok.”

Reszler bukása után 1866-ban átvette a Szinügy egylet a színház vezetését, amelyről csak 1875-ben mondott le. Akkor tartották meg a felszámolást. A városi tanácsnak mindenestre meg kell fontolni mindezeket, mielőtt a Szinügyegylet vagyona elhelyezéséről döntene.

A gyógyszerári tragédia.

Mauthner Alfréd temetése.

A közönség még mindig a szombati, szívekbe markoló tragédia hatása alatt áll. Találgatják, fessegetik a megdöbbentő eset homályosan lezárt részleteit, amikre pedig minden magyarázat csak pusztá feltételezés s bizonytalan tapogatódzás. A végzet az, amely a tragédia mindkét szereplőjét a haláltosztogató revolver csőve elé állította.

A legösszintébb részvét fordul a boldogtalan özvegy és az apa felé, akiknek igazán súlyos megpróbáltatást kell elviselni. Az apa: Mauthner Alfréd — aki a Magyar Általános Hitelbank vezérigazgatója — éppen a tragédia utolsó jelenetéhez érkezett. Szerencse, hogy a sors ide vezérelte, mert különben a gyászoló asszony aligha bírta volna el a rettenetes csapást. Mauthner Alfréd kijelentette, hogy gondoskodni fog úgy az unokáiról, mint az anyjukról.

Mauthner temetése.

Mauthner Alfréd tudvalevőleg még szombaton délután kiszendvedett a közkórházban. Egy percig sem tért magához tettének elkövetése után s így kihallgatni sem lehetett. Ilyen formán a rendőrség sem szerezhetett tiszta képet az esetről, a melyre vonatkozólag csak a leány vallomása ad hiányos felvilágosításokat.

Mauthner Alfrédot tegnap délután 3 órakor helyezték örök nyugalomra a közkórházban. A végtisztességen nagy közönség jelent meg, amely az utcát is ellepte. A ravatal mellett ott állottak: a megtört apa, a korán és tragikus körülmények után özvegyesre jutott hitves, a családhoz tartozók, barátok, gyógyszerész kollegák. Nagy halmaz koszoru borította el a koporsót. A megható gyászszertartás alatt szem nem maradt szárazon. Azután megindult a menet a temetőbe, ahol egy frissen hantolt sír alatt pihen már a szomorú tragédia hőse: Mauthner Alfréd.

A leány.

Vibirál Gizellát súlyos sérüléseivel a közkórházban ápolják. Szinte minden órában változik az állapota. Az egyikben jobban érzi magát, a másokban már nagy fájdalmakat érez. Vasárnap reggel egy kevés időt nyugodtan töltött, úgy, hogy maga is fészkelődött meg, nem sokára azonban már nagy kinokat szenvedett át. Hétfőn azonban már annyira jobbra fordult az állapota, hogy az orvosok biznak a felépüléséhez.

A gyógyszerár átadása.

A gyógyszerárt szombaton délnben, a helyszíni szemle megtartása után, lepecsételte a rendőrség. Vasárnap délelőtt a gyógyszerár átadása ügyében a rendőrségen tárgyalás volt, amelyen résztvettek Rostás István rendőrfőkapitány, dr. Tüdös Kálmán tisztifőorvos, Muraközi László, a gyógyszerész-egylet elnöke, dr. Szentiványi Dezső, a Mauthner-család ügyvédje, dr. Vásárhelyi Zoltán, a debreceni Első Takarékpénztár képviselője, amely bank anya-

gilag érdekelve van a gyógyszerárnál. Abban állapotok meg, hogy a gyógyszerár vezetését Vass István okleveles gyógyszerészre bízzák, aki eddig a Mihalovits patikában működött. A jegyzőkönyv aláírása után átadták a kulcsokat Vass Istvánnak s a gyógyszerárt vasárnap délelőtt újra kinyitották.

Tizenhét éves öngyilkos.

Meguntam az életet!

Levél a rendőrséghez.

A Kossuth-szállodában vasárnap este öngyilkossági kísérletet követett el egy 17 éves diák. Venger Gyula a neve, édes apja, Venger Gyula, a Kardos László cég üzletvezetője s Péterfia-utca 40. szám alatt lakik. A fiatal, 17 éves fiú szinte előre megállapított program szerint követte el tettét.

Három nap óta nem volt otthon s kószált a városban. Ez alatt az idő alatt tervelte ki részletesen sötét szándékát. Vasárnap az egyik helybeli gyógyszerárban patkánymérget vásárolt s aztán a Kossuth-szállodába ment, a hol az 1-ső számú szobát bérelte ki.

Vallomása szerint este 7 órakor vette be a gyilkoló mérget, a melynek hatását pár óra múlva érezni is kezdte. Nagy fájdalmi közben önkéntelenül is segítségért kiáltott s szavaira a szálloda személyzete lett figyelmessé. Nemsokára megérkezett oda Sándor Lajos rendőrügynök, a ki rögtön értesítette a központi ügyeletet Simon Miklós rendőrkapitányt az esetről.

Mire azonban az inspekciós rendőrtisztviselő dr. Varga Emil orvossal megérkezett a helyszínére, a szerencsétlen ifjú a mentők már beszállították a közkórházba. Zsebeiben több levelet találtak, a melyeket Venger Lajoshoz, Venger Lajosnéhoz és testvéreihez intézett. Egy pedig a rendőrséghez szolt, melynek tartalma a következő:

Rendőrségnek!

A halálom nem természetes, mert méreggel ölöm meg magam. A holttestemet ne boncolják fel, ez az utolsó kívánságom.

Halálom oka: a megunt élet.

Venger Gyula.

1910. szept. 24.

Ebből is látszik, hogy már napokkal előbb foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, bucsu-leveleket írt a hozzátartozóhoz s aztán végrehajtotta tettét. S éppen ez a bátor halálraszántság az esetben a legmegdöbbentőbb.

Simon Miklós rendőrkapitány aztán a közkórházban kihallgatta Venger Gyulát, aki azonban bővebb felvilágosítást nem adott öngyilkossági kísérletére nézve. Állapota különben oly súlyos, hogy az orvosok lemondtak róla s így valószínűleg eléri a célját.

UJDONSÁGOK.

Vilmos császár rendjelei.

Kitüntetett debreceni katonák.

Tudvalevőleg most huszonötödik éve, hogy Vilmos német császár tulajdonosa a debreceni Vilmos huszárezrednek. Ebből az

alkalomból kifolyólag az ezred egy győnyörű diszkarddal lepte meg a császárt, amelyet bécsi látogatásakor királyunk jelenlétében küldöttség adott át neki a schönbruni kastélyban.

Vilmos német császár és porosz király azzal vizionozta a kedves ajándékot, hogy rendjelekkel tüntette ki az ezred tisztikarának és legénységének tagjait.

Báró Schönberger Benő ezredparancsnokot a porosz koronarend II. osztályával, a csillaggal. Csalmaj Jankovics Károly őrnagyot porosz vörössasrend III. osztályával, jobaházi Döry László, bréznoi Prihradny Henrik és Orkányi Lajos kapitányokat a porosz koronarend III. osztályával, Kunze Gusztáv, homrogdi Lichtenstein Pál, alsórutkai-Nedeczky Ferenc, lázári Nagy Leó, Nerhaft Kristóf főhadnagyokat a porosz vörössasrend IV. osztályával, péchujfalui Péchy Gábor, Sárdi Tibor, varádai báró Baich Péter, széki gróf Teleki Sándor, Janich József hadnagyokat a porosz koronarend IV. osztályával.

Strausz Károly főpátkolómestert, Winingner Bernhard, Porkoláb József, Városi Imre és Neuberger József őrmestereket porosz vörössasrend érmével, Keresi József, Gus Rókus, Pénzes Sándor, Vince József és Keresztes István őrmestereket a porosz koronarend érmével, Tóth Ferenc II., Pusztai István és Madrag Sándor szakaszvezetőket a porosz koronarend érmével, báró Trautenberg Imre huszar, egyéves önkéntest, Varga Sándor, Varga József, Kozma József, Szekeres István, Elek Albert, Bagi István, Vakulya Imre, Sáfrány Mihály, Markella Péter, Gatyán Mihály, Bakró Pál huszárokat a porosz katonai érdem érmével.

*** Istentisztelet a gör. kath. templomban.** Ma „Keresztelmagasztalás” ünnepe: fél 7 órakor reggeli istentisztelet, utána kereszt-kitétel; délelőtt 9 órakor szent mise; délután 3 órakor vespere, 4 órakor rózsafüzér-ajtatosság.

*** Feltámadt a kertészeti egyesület.** A debreceni kertészeti egyesület alapító tagjai vasárnap értekezletet tartottak Szentesi János elnöke alatt és Rácz Lajos indítványára kimondták, hogy két évtizedes szünetelés után, melynek nem az alapítók az okai, újra megkezdik működését. A kitűzött tárgyakat nem tárgyalták le, hanem kimondták, hogy október 30-ikán újra rendkívüli közgyűlést hívnak össze, a mikor a megjelentek fognak határozni és megalakítják az új tisztikart.

*** Eljegyzés.** Jakab István, városunk fiatal kereskedője eljegyezte e hó 25-én özv. Erdődy Mihályné földbirtokosné bájós leányát, Margitot.

*** A Magyar Mérnök és Építész-Egylet debreceni osztálya,** miként jelentették, f. hó 24-én tartotta rendkívüli közgyűlést az osztály választmánya által előkészített egyleti helyiség kérdése ügyében. Hatalmas érdeklődés mutatkozott az osztály ezen fontos ügye iránt és a nagy számban megjelent tagok egyhangúlag határozták, miszerint f. évi október hó 1-től belépnek a „Jogász- és Tisztviselői Kör”-be, mely kör helyiségeit a mérnök egyesület rendelkezésére bocsátja. Örömmel üdvözljük ezen két érdemes egyesület találkozását a munka mezején, mert míg egyrészt a komoly munka, másrészt a társadalmi nemes eszmék kultiválására hivatott nemes tényezők találkozhatnak így egy fedél alatt egy otthonban, addig az erők tömörülésében megnyilatkozó egyesülés fokozza azon eredmények sikerét, amelyek elérését tüzte ki külön-külön zászajára a két kör és amely munkára városunk haladásának igen nagy szüksége van.

*** Egészségügyi razzia.** Az egészségügyi razzia folyton tart. Vasárnap 11 kofa és 35 háztulajdonos ellen adtak be feljelentést.

*** Két nap halottai.** Vasárnap és hétfőn a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalhoz: Gelléry Imréné ref. 39 éves, Szabó Juliánna ref. 23 éves, Bodnár Sándor ref. 70 éves, Regéczy Lenke r. kath. 26 éves, Vértési József ref. 77 éves, Mauthner Alfréd r. kath. 30 éves, Tarjáni Ferenc ref. 56 éves, Kosztya György g. kath. 46 éves, Hüse János ref. 20 éves, Villás Sándor ref. 2 hónapos, Naay mária r. kath. 5 hónapos, Rácz Erzsébet ref. 1 napos, Szabó Józsefné ref. 73 éves, Taubinger Mária r. kath. 18 éves.

*** Elviszik az önkéntes iskolát is.** Debrecen egymás után érik a sérelmek; pár év előtt elvitték a 39. háziezredet, a katonai zenekart, tavaly a csendőriszokolát, most meg el akarják vinni az önkéntes iskolát is Fehértemplomba. Ez utóbbi még csak terv, de hogy mennyire komoly a dolog, mutatja az is, hogy Vecsey Imre főjegyző már a tanácsülésen is szóba hozta. Ha a hadvezetőség végrehajtja a tervet, az sok debreceni szülőnek okoz anyagi kárt, de nagy sérelem a városra is. Hát ezért költött milliókat Debrecen a hadseregért, hogy folyton ilyen mellőzésekben részesüljön?

*** A köztisztasági vállalat kérelme.** A köztisztasági vállalat kérelmezte a városi tanácstól, hogy tekintettel a felhalmozott munkára, este 7 órától kezdhesse az ürítések kitarítását. Ezt meg is engedték s erről a határozatról most értesítették Rostás István főkapitányt.

*** Az érmelléki szüret.** Biharvármegye alispánja az Érmelléken a szüretét október 10–20. közti időre tüzte ki. A terméskilátások, bár helyenkint a jég nagy károkat okozott, elég kedvezőek.

*** A nyiregyházi kiállításon kitüntetett debreceni iparosok.** A nyiregyházi országos kiállításon számos debreceni iparos vett részt, akiknek a kiállításra küldött tárgyaik feltűnést is keltettek. A zsüri a következő debreceni iparosokat tüntette ki: diszoklevelet és ezüstérmét kaptak: Mezőgazdasági gépgyár és a Vas és Rézbutorgyár, míg Klár Andor, Dávidházy Kálmán és Tóth Gyula készítményeikkel diszoklevelet nyertek.

*** Véres támadás.** Tisza Kálmán eszmadia segéd vasárnap éjjel a közraktár előtt igyekezett haza felé, amikor Villás József megtámadta, majd pedig egy kővel fejbe vágta, úgy, hogy menten elborította a vér. A megérült ember jelentést tett az esetről a rendőrségen, amely megindította a nyomozást.

*** Korosolyapálya és korosolyacsarnok.** Bájós leánykából toborzott küldöttség tisztelegte hétfőn délelőtt Kovács József polgármesternél. A piros-pozsgás arcú, tüzes szemű leányküldöttségnek Burger Erzsike volt a szónoka, aki arra kérte a város fejt, hogy a korosolyapálya és a csarnok ügyét hathatósan támogassa. A polgármester megígérte ezt a kisasszonynak és mintha csak varázspálcával húzott volna az ólomlábu közigazgatásra, a tanácssteremben pár perc múlva már Borsos József városi építész be is mutatta a korosolya-csarnok díszes tervét, melyben gyönyörködött az egész tanács. Az emeletes korosolyacsarnok építése, mely bármely vidéki városnak büszkesége lehetne, 42000 koronába kerül. Ha a bájós hölgyküldöttség olyan sikerrel jár a bizottsági tagoknál is, mint a polgármesternél, akkor fölépül a korosolya-csarnok a jövő esztendőre ha ugyan meg nem felebezi valaki.

*** Balesetek.** Moldován István, 28 éves, faipari részvénytársasági munkás karját tegnap délután véletlenül elkapta a gép és könyökig összeroncította. — Jakab József, 25 éves, villanygyári munkás oly szerencsétlenül esett el, hogy a bal lábs bokában eltört. A sérülteket a közkórházban ápolják.

*** Eljegyzés.** Burg Izsó fényképész eljegyezte Grünbaum Jeny kisasszonyt, Német Dezső, a Standard biztosító társaság helyi főnökének sógorödjét. (Külön értesítés nélkül.)

*** Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonaink, jó barátaink és ösmerőseink, kik felejthetetlen kedves leányunknak végtisztességtételén megjelentek s ezáltal véghetetlen fájdalomukat enyhítették, fogadják ezuton is halás köszönetünket. Debrecen, 1910 szeptember 26. Kiss Gábor és családja.

*** Elveszett e hó 23-ikán délután a máv. teherpályaudvartól a piac-hatvanutcai vonalon egy bál kézműáru. A megtaláló jutalomban részesül, ha beszolgáltatja a rendőrséghez.**

*** Általános választójogi népgyűlés.** Az általános, titkos és egyenlő választójogi országos szövetség okt. 9-én, vasárnap d. e. 11 órakor népgyűlést tart a Bika dísztermében, amelyen beszélni fognak: báró Bánffy Dezső elnök, Hapkal Benő budapesti ref. lelkész, dr. Tüdős János és dr. Bakonyi Samu országgyűlési képviselők, Szávay Gyula iparkamarai titkár, Jászay Oszkár dr. jogtanár és még számosan. A fölhívást a napokban bocsátják ki s azt már eddig 120-nál több különböző partállású polgár írta alá.

*** Varró és szabászati iskolába** intelligens növendékeket elfogadok. Schwartz Netti, József kir. herceg-u. 8.

*** Elite nagy őszi divatlap** 2 koronáért kapható Antalffy Józsefnél, Piac-u. 44. Telefon 612.

*** Férfi és női kalapokat** a legszebben javít és tisztít Bekés kalapos műhelye, Piac-utca 46., az udvarban.

*** Szüreti és szoba-tűzijátékok:** bombák, békák és rakétákból a legnagyobb választék Mentze Henrik áruházában, Kossuth-utca 4. sz.

*** Kedves az egészsége?** Akkor használja ön az Erzsébet-ártézi szénsavval telített forrásvizet, ami étvágyát elősegíti, gyomorrontást megakadályoz. Megrendelhető Hatvan-u. 28. Telefon 843.

Nyakkendő ujdonságok egy koronától a legfinomabbig **Lengyel Samunál**

*** Sollingeri és angol acél zsebkések,** ollók, borotvák és borotválkozó kellékek beszerzésére legajánlatosabb Mentze Henrik áruhaza, Kossuth-u. 4. sz.

*** Debreceni Agrárbank Szövetkezet** (Piac-utca 79). betáblázás mellett, kezességre vagy bármilyen fedezet ellenében hosszú lejáratu, igen kényelmes és olcsó kölcsönöket folyósít. **Betétekre a legmagasabb kamatot adja.**

*** Tankönyvek,** valamint minden más könyv bekötések és diszmunkák Antalffy Ferenc könyvkötészetében legjobb kivitelben, legolcsóbban készíttetnek, Piac-u. 31.

*** Női kiegészítők,** bőrdöngők, uti-köferek és utazási kellékekből állandó nagy raktár Mentze Henrik ujdonságok áruházában.

*** Rajzeszközök,** rajztáblák, írőszerek, léniák, füzetek legolcsóbban kaphatók a Harmathy antiquariumában, Fűvészkert utca 14.

*** Posztó,** chloth, selyem és triko alsó-szok yak nagyválasztékban **Kardos Lászlónál,** Kossuth-u. 9.

* 1 frt 30 egy pár saját gyártmányú női, vagy férfi bőrkéztü és szolgálati, vastag, szürke, szarvasbőr kéztü; 1 frt 50 egy pár kutyabőr férfi, vagy női kéztü Vitáriusnál, Szent Anna-u. 1. szám.

* Hunnia képei szépek, Hunnia képei olcsók, Hunnia képei tartósak, Hunnia levelező-lapjai szenciósak olcsóságban és kivitelben. Hunnia műterem a Piac- és Csapó-utca sarkán, az utcai oldalon van. Hunnia modern berendezésű fényképészeti és festészeti műterem.

* Iskola-táskák, könyvszijak, tentatartók és tolltartók legolcsóbbak Mentze Henrik áruházában, Kossuth-u. 4. sz.

* Hulló falevél, suttogva beszél... a legújabb kuplé, ára 1 K 80 fl. Antalffy Józsefnél.

Halálos vasuti elgázolás.

Szerencsétlenség vagy öngyilkosság?

Halálos vasuti elgázolás történt tegnap az esti órákban a Széchenyi-utca végén levő vasuti sorompónál. Az áldozat egy munkás ember, kinek kilétét azonban mindezeideig nem sikerült megállapítani. Az esetről az alábbi tudósításunkban számolunk be:

Tegnap este kevéssel tíz óra után érkezett be a Vásártéri állomásra a Hajduböszörmény felől jövő személyvonat, amely pár pernyi tartózkodás után elhagyta a pályaudvart. Amint azonban a Széchenyi-utcai sorompóhoz érkezett a vonat, a mozdonyvezető észrevette, hogy egy férfi igyekszik a síneken keresztül alig pár lépésre a mozdonytól. Azonnal fékezni kezdett, de ez már késő volt. A vonat keresztül ment a szerencsétlen emberen s a szó teljes értelmében darabokra szakgatta. A teste felcsavarodott az egyik kocsis tengelyére s úgy vonszolta tovább a vonat, amely a katasztrófia színhelyétől mintegy 2-300 lépésnyire állhatott meg. Nagynehezen tudták csak kiszabadítani a véres hústömeget a kocsik közül.

Azonnal értesítették az esetről a rendőrséget, amelynek tevékenysége azonban csupán arra szorítkozhatott, hogy a hullát beszállíttassa a közkórházba. A nevét nem tudják az illetőnek, ruhafosztalányából gyanítják, hogy munkás s a kora úgy 30-35 év körüli lehet.

A vasuti személyzet azt állítja, hogy öngyilkosság esete forog fenn, mert az illetőnek okvetlenül észre kellett venni a nagy zajjal haladó s közelben levő vonatot. A csendőrség megindította az ügyben a nyomozást.

TÁVIRATOK

Justh-párti értekezlet.

Budapest, szept. 26. Ma este tartott értekezletet a függetlenségi párt. Justh Gyula melegen üdvözölte a tagokat és rámutatott arra, hogy csak akkor remélhetnek sikert, ha a párt egységes lesz. Kifejtette, hogy be kell menni a delegációba; sohasem volt erre oly szükség mint most, mikor új terheket akarnak rakni a nemzetre. Kossuth Lajos is ezt tanácsolta annak idején. Kötelesség belemenni a delegációba. Hoek János és Polónyi Dezső kérde, hány helyet kap a párt? Bakonyi Samu és Györfy Gyula felszólalásai után elhatározták, hogy részt vesznek a delegációban. Justh Gyula kívánatosnak tartja, hogy külügyi, hadügyi és bosnyák ügyekhez hozzászóljanak, majd azt is, hogy a választói reform érdekében erőlyes állást foglaljanak. Batthány Tivadar bejelenti, hogy az általános drágaság ügyében a legelő ülésen interpellálni fog.

Nagy automobil katasztrófa.

New-Orleans, szept. 26. Egy automobil hat személylyel a várost Pont Chartrain-tóval összekötő hajózási csatornába zuhant. Mind a hatan a vízbe fultak.

Tisza István az aradi gyász-ünnepen.

Arad, szept. 26. Tisza István gróf ma tudatta a város polgármesterével, hogy megjelenik az október hatodikai gyászünnepén és ott beszélni fog.

Gyilkosság ciankálival.

Budapest, szept. 26. Vasárnap éjjel egy jól öltözött fiatalember szállt meg az Adria szállóban egy nővel, akiről azt írta be a vendégkönyvbe, hogy a neje. Ő maga Árvay László néven szerepelt. Reggel 6 órakor a férfi eltávozott s magával vitte a szobakulcsokat is. Dél előtt 11 órakor a szálló személyzete kopogtatott a szobaajtón, de mivel hosszas zörgetésre sem kaptak választ, behatoltak oda. Ott találták a nőt halva, a földön fekvő. Azonnal értesítették a rendőrséget, amely megtartotta a helyszíni szemlést s megindította a nyomozást. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a nőt ciankálival megmérgezték. A tettest pár óra múlva elfogta a rendőrség s az bevallotta, hogy azért követte el a gyilkosságot, hogy a nőt kirabolhassa.

Szerencsétlenül járt képviselő.

Budapest, szeptember 26. Molnár Béla munkaparti képviselő súlyos szembajt és vérmérgezést kapott. A szerencsétlent megoperálták, de ha felépül is, megvakul mindkét szemére.

Kolera Mohácson.

Mohács, szept. 26. A mai napig 50 kolera-eset fordult elő 27 halálessettel, 2 felgyógyult, 21 még beteg.

Berukkolás és a kolera.

Budapest, szept. 26. A IV. hidtesthez tartozó ezredek ujoncai — a 48. és 68. gyalogezred kivételével — a kolerajárvány miatt nem rukkolnak be ezredekhez.

Összeütközött vonatok.

Budapest, szept. 26. Budapest mellett, az erzsébetfalvai állomáson ma éjjel, fél 11 órakor beleütközött egy személyvonat a pályaudvaron tolató tehervonatba. A vasuti személyzet közül heten megsérültek, kettőnek az állapota életveszélyes.

Budapesti gabonatözsde.

5 fillérral drágább áron elkelt (50 kilogrammonként) 25,000 mm. buza. Rozs, zab, tengeri változatlan.

A határidő-üzlet.

A határidőüzletben szilárd volt az irányzat, mert a spekuláció az esős időre visszavásárlásokat eszközölt. A gabonaneműk ára 10-15 fillérral javult.

A forgalom élénk maradt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdete	Változás
Buza október	1012	1022-1018
Buza április	1039	1048-1046
Rozs októberre	734	738-737
Rozs április	774	778-777
Zab okt.	797	792-793
Zab április	835	829-830
Tengeri szeptemberre	—	—
Tengeri máj. 1911	566	568-564

NYILTTER. *)

Németh István mostoha fiáért semmi féle adósságot el nem fogadok:

Mészáros Mihály.

Bercsényi-utca 59. szám.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

A 20-ik század legjobb találmánya Lábüdv Czipő!!

Nincs többé tyukszem vagy bőrkeményedés. Felülmulhatatlan simulékonyság. Legnagyobb tartósság. Mindig megtartja a formát. Nagyon könnyen megtalálható. Egyedül kapható a 1603

Központi cipő- és kalap-nagyáruházban

Debrecen, Plac-utca 41. sz.

Szöllőbirtokos

és hentes rak figyelme! Tulhalmozott rakta miatt a legjutányosabb áron szerezhető be nállam szlavonai és magyar tölgyszőlőből, kizárólag csakis szabadkézből készült legjobb minőségű új boros hordók, ugyszintén káposztás kádak és zsiros hordók minden nagyságban állandóan kaphatók. Javításokat gyorsan és olcsón készítek. A n. é. közönség szives pártfogását továbbra is kérem

Baró Györfy Miklós

Első Debreceni Hordógyáros Nap-utca 4. szám. Ugyanott tanuló felvétetik. 1611

Szives tudomásul!

Az összes őszi és téli férfi fiu és leányka ruha ujdonságok már dús választékban

raktáron vannak,

amelynek szives megtekintését kérem.

NEUMANN M.

os. és kir. udv. szállító. 1610 Debrecen, Piac u. 51.

Szép csak az lehet, ki 1286 MAUTHNER LILIAM CRÉMJÉT használja.

Vételnél Mauthner névre ügyeljünk. Kapható Arany-Angyal gyógyszerár Debrecen, Plac- és Szent-Anna-utca sarok.

FÁBIÁN LÁSZLO

kocsigyártó

Debrecen, Hatvan-utca 22.

Raktáron tart mindennemű saját gyártmányú uri-, hintó- és hajtó-kocsikat, Régi kocsikat beosorál 1499

Megrendeléseket gyorsan és legpontosabban eszközöl.

Javításokat elfogad.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések díja 10 szög 50 fillér, minden további szög 5 fillér. Vastagabb betűből nyomtatott szó 10 fillér.

Levélnél tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

„HÜSÉG“ 5349 számú jeligére levél ment 16-postára. 5122

AJÁNLAT.

HA rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és társai látészerezéshez Debrecen, Piac-utca 63. 4761

AZ összes fényképezési cikkek kapható Löbl Gyula és társánál Debrecen, Piac-utca 63. 4762

SAROK fűszerüzlet lefűző jó for almu helyen munkás nép között, Morgó-utca 9. kiadó. 5425

KIADÓ novembere Csigekert, Vida-telepen 41 számú egész udvar 2 szobás, 1 szobás lakás istálló jóvizű kut, rajta. Értekezhetni Fischer Bernátnál a szomszédában. 5426

BOLTHELYISÉG Csapó-utca 22 szám alatt a piac legjobb helyén, november 1-re kiadó. 5395

RANÓCZY-U. 64. szám. 4 szoba tartozékaival november 1-re kiadó. 5358

ÚJ boros kaposztás és zsiroshordók állandó raktára. Boldogfalva-u. 3. Asztalosnál. 5343

HASZNÁLT butorok vétel és eladása Könyv József asztalos Paacsirta-u. 27. 5261

Legújabb találmányu rovarirtó gőzgéppel és hatalmas erejű mérgelemmel legnagyobb sikerrel és felelősség mellett végzem a poloska, sváb, moly, patkány s ezekhez hasonló rovaroknak és férgeknek pusztítását és takarítását, úgy helyben mint vidéken. Nánássy István vállalkozó Debrecen, Veress-utca 21. 4988

A LEGTARTÓSABB és legkényelmesebb saját készítésű férfi-, női és gyermekcipők nagy választékban, szolid ár mellett szerezhetők be Griczmann Gyula cipész-üzletében, Piac-utca, városház. Mérték utáni megrendeléseket dívat szerint készítik. 4833

Király kávéja mégis a legjobb, aromás, zamatos, vevő előtt pörköltve kapható, Dégenfeldtér. Gyantott tanuló fölvételek. 4765

ÖNT IS ERDEKELI! Megérkeztek dívat-, férfi- és női-felöltök és télikabátok, legolcsóbban kaphatók heti vagy havi részletfizetésre, Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-utca 17 szám alatti részlet nagyáruházában. 5147

BUTOROK legolcsóbban kaphatók, havi részlet fizetésre is. Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Minden kárpitos munkát felvállal. 4760

LEGJOBB szabásu mederek, csipkek, maderá battisztok szállagok a legnagyobb választékban Benyáts Emil Debrecen, Tisza-palota. 4759

28 krajcárba kerül egy pár férfi vagy női harisnya fejelése Benyáts Emil harisnyakötő iparvállalata. 4758

A LEGJOBB ízű aromás pörkölt kávé Félegyháznál kapható, villany üzemi kávépörkölt a kirakatban. Piac- és Miklós-utca 3. 4757

VALODI szegedi rózsás és édes nemes paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében. Városház-u. 2. Rózsater 3. Telefon 79 sz. 4756

GÉZERŐVEL pörkölt naponta friss pörkölt kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében. Városház-utca 2. Rózsater 3. Telefon 79 sz. 4755

3 nap alatt elmúlik a szeplője ha Fáy-crémet és szappant használ. Kapható Grósz Nagy Ferenc gyógyszerárában Kossuth-utca, a színház mellett. 1-4714

GYERMEK, női és férfi kötött harisnyák, kesztyűk és trikó ruházati cikkek jutányos áron beszerezhetők Márton Gyula rövidáru üzletében a „Bika“-szálloda mellett. 1-4740

URI házikoszt bentékezésre és kihordásra Varga-u. 24. 5123

KAUUCO képes egyén pénzbeszedői, irodai, felügyelői, vagy raktárnoki dolgokra ajánlkozok, szíves megkeresések K. L. címen Teleki-utca 75. 5430

AJTO, ablak, lonyó és keményfa gerendák olcsón kapható, Hatvan-u. 8. sz. 5429

HÁROM szoba, elő-fürdőszó ával, víz-, villany vezetékekkel, gyönyörű udvarban, novemberre kiadó, Arany János 20. 5434

Poloska irtást saját találmányu szabadalmazott gőzgéppel bármily felelősséget elvállalok Kiss Gyula Csapó-utca 44. Piac-u. 38. 5439

Kiadó birtok! 70 köblös legkitünőbb minőségű szántóföld, hosszabb időre bérbeadó. Értekezhetni Ráher Sándornál Debrecen, Piac 26. 5438

BUTOROZOTT uri kényelemmel, szép nagy utcai szoba kiadó, Simonffy 39. 5442

HASZNÁLT olajos, pertoleumos, kátrányos szesz és rumos hordókat a legmagasabb napi árbán vásárol, Klár Andor Debrecen, Piac-utca 77. 5443

BOLTHELYISÉG fűszernek, bodegának, vendéglőnek alkalmas kiadó. Értekezhetni Kohn sirkóráktárában. 5447

KÜLÖN bejaratu butorozott szoba kiadó, Timar u. 2. 5445

KERESLET.

BÁRMELY szakmában elfoglalt utazói vagy ügynöki állást. Cim Kiss Hugó Debrecen, Kandia-utca 15. 5421

SZÉP írásu irodai tendőkben jártas kisasszony egy helybeli részvénytársasághoz felvétetik. Írásbeli ajánlatok Békés Emilhez intézendők. 5424

Fűszer- és csemege kereskedő segéd, ki a fővágtottak kezelésében és minden műkereskedelmi dolgokban teljes jártassággal bír, állandó alkalmazást keres, esetleg nagyobb vállalatnál vagy gyárnál, raktárnoki, felügyelői vagy irodai dolgokra ajánlkozok. Szíves megkeresések „Kereskedő“ címen Virág-utca 17. 6432

ELSŐ Debreceni Gőzcukorkagyárba tanonck fizetéssel felvétetek. 5435

TISZTESSÉGES uri leány házvezetőnői állást keres, vidéken vagy helyben, Nyomtató-u. 2. 5423

Az allami gyermekmenhelyen egy ügyes tudrás tanuló kapható. Fevilágosítást a gondnoknál d. e. 8-10. 5431

EGY napszabó és egy vasaló azonnal munkát kap, Sellyei József férfiszabó és ruhatisztító intézetében, Péterfia-utca 42. 5437

ASZTALOS tanonck felvétetek Vági asztalosnál, Török Bálint-u. 24. 5446

Női kereskedelmi tanfolyamot végzett nagyon szép írásu fiatal leány irodai munkára fölvételek Lőfkovits Arhur és Tsa ékszerüzletében. Jelentkezés 12-től 1 óráig. 5449

Birtokot keresek Debreceni határba és vidéken 300-tól 500 magyar holdig megvetelre 300-700 magyar holdig haszonbérbe, ügynökök díjaztatnak. Ajánlatokat kér Rácz János János Debrecen, Timar-utca 13. 5450

ELADÁS.

EGY jó gramofon és egy jó bicikli eladó Geréby-telep, Irinvi-u. 18. 5420

ELADÓ jó állapotban levő ökor igának való tengelyek és szeker oldalak, Friedländer Sámuel, Balmazújváros. 5427

HOSSZUPÁLYIBAN termelt 25 hektoliter must eladó. Szappanos-utca 16. 5425

Kisebb vagy nagyobb lakások heti vagy havi törlesztésre megvehető, Bozay-telep, Csóka Pál ácsmesternél, dohánygyár és gépjavitó műhely mellett. 5492

FENEETE szőlő kőser bornak eladó. Kazinciu. 12. 5399

A Tócskerti I. járásában több házhely és 6 felső és 6 alsó ablak és kis boroshordó eladó, Értekezhetni Csapó-utca 14. 5361

2 jökarban levő vaskalya eladó, Bethlen-u. 9 szám. 5347

ELADOK jutányos árákért 3 ló erős cséplő garnitúra, új és javított kut szivattyú, szivó hengerek és alkatrészek. Borsajtó, takaréktűzhelyek. Úgyan itt végzek vas és réz esztergályozást új kut szivattyúknak készítését, ócskálnak javítását, mindenféle lakatos munkákat, és gépjavitásokat Nánássy István lakatos és gépjavitó műhelye, Debrecen, Veres utca 21. tanonck felvétetik. 5055

EGY 8 méteres cserepes göré, alja körül téglafalazattal, azonnal szállítható és egy utcai nagy kapu eladó Mezei Gyula ácsmesternél, Tócskerti, Kishegyesi u. 12 sz. 5436

Elutazás miatt tiszta új szobabutor, fényezett jutányosan eladó. Porosin Ambrus, Burgondia-u. 20. 5444

EGY bolti berendezés sürgősen eladó Salé rom-u. 12. 5442

EGY éves ócska parkett eladó, értekezni Vigkedvü Mihály-utca 24 szám. 5440

ÚJ mahagoni ebédlő, halászoba butorok olcsón eladók, Csapó-utca 22. 5448

Kipróbált megbízható

Zseb, inga, fali és ébresztő órákat

legszebb ékszereket

jótállással legcélsebben

Kurián Gyula

elősmert jó hírnevű

műorásnál szerezzük be.

Debrecen, Piac-utca 42. sz. 1486

Ahol javítások is legjobban és legolcsóbban, jótállással készülnek

Ki ösmeri — Ki szereti a Bécsi kiskenyeret

mit odaát Anker és Kronen kenyérnek neveznek, nálunk e zamatos kis kenyérkéket

KORONA különlegességnek hívják

s valóban nevéhez méltan izletes jó kis kenyérkéket.

Kapható és megrendelhető eredeti gyári árbán (nagy 20, kiosi 10 kr.) az összes Korona Kenyergyár lerakataiban

Kérjen mindenhol 1588

Korona kenyeret, Király kenyeret, fehér kenyeret, félbarna kenyeret, de csak Korona kenyeret.

Fazekas Imre

villanyvilágítási és erőátviteli vállalata 1500

Debrecen, Piac-utca 77. szám.

Erczy Kálmán gépjavitó ipartelepe

Debrecen, Hatvan-utca 53.

Van szerencsém tudomásul adni, hogy Debrecen, Hatvan-utca 53 szám alatt szabadalmazott gépjavitó ipartelepelem egy nagybásu gépjavitó ipartelepet és gazdasági gépjavitó létesítettem, továbbá sikerült a Pály-féle nyers motorgyár kizárólagos képviselőt megnyernem.

Ipartelepem a legmodernebb gépekkel van felszerelve, úgy hogy mindennemű gépek, cséplő garnitúrák szakszerű kijavítására, malomberendezések átalakítására, kazán szerelések, javítások és befalazások szakszerű eszközözlésére, tűzszekrények készítésére, mindenféle repedések és törések gyors hegesztésére, mezei vasutak felépítésére vállalkozom. S midőn szolgálataimat feljárnom, ígérem hogy jó munkát és pontos kiszolgálást nyújtok mérsékelt díjazásért. A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, vagyok kiváló tisztelettel.

Erczy Kálmán.

1515

Ugyanott mű- és géplakatos tanonck felvétetek.

Meghívó.

Weilleminsky és Gottlieb „Adria“ Halkonzervegyárak részvénytársaság 1910. Október hó 9-én vasárnap délelőtti 10 órakor Budapesten üzleti helyiségében (X. kerület, Kolozsvár-utca 13. sz. a.) tartandó

II. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a refolyt üzletéről.
2. Mérleg megállapítása és intézkedés a nyereség hova fordítása iránt.
3. Felmentvény megadása az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak.
4. Esetleges indítványok. az igazgatóság.

Jegyzet. Az évi mérleg, valamint az erre vonatkozó igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentések a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg a részvénytársaság hivatalos helyiségében az érdeklődők által megtekinthetők.

Alapszabály 10 §-a. A részvényesek, kik szavazati jogukat gyakorolni akarják, kötelesek részvényüket a le nem járt szelvényekkel együtt legalább 3 nappal a közgyűlés előtt a társaság pénztáránál Budapesten, vagy az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaságánál Debrecenben letéti ellismervény ellenében letenni. 1602

Nagy Lajos hirdetési irodájából
Csapó-u. 13. szám

Eladó

végtelen olcsóért

egy kastély,

óriási nagy parkirozott telekkel! Csoda és hihetetlen olcsó vétel!

Ára mindössze hatezer forint!

Nagyon kényelmes fizetési feltételek! A megvételhez 2 ezer forint készpénz elegendő! Egy órányira van Debrecenhez! Debrecenből a vasúti díj mindössze 30 krajcár!

Monostorpályiban a Paksy-féle

családi kastély

ezennel eladóvá tételik, valóságos uri kuria! Az egész kastély vízvezetékekkel berendezve É házban van a postahivatal, továbbá 6 gyönyörű nagy szoba, teljesen modern és cserépkályhával berendezve, fürdőszoba, minden elképzelhető mellékhelyiségek! — Roppant erős, masszív, téglapépület, sarok ház, fenyő park! E kastély 1 és 1/2 katasztrális hold területen fekszik. 1418

Vendéglő megnyitás !!

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy a Hajnal-utca 5 sz. alatt levő Györi-féle vendéglőt átvettem és azt

október 2-án nyitom

meg, melyet a jelenkor igényeinek megfelelően rendeztem be, hogy b. vendégeimet mindenkor a legjobb kiszolgálásban részesítem,

B. pártfogásukat kérve, maradtam kitünő tisztelettel
Tóth Gábor, tulajdonos. 1591

Vattai Kálmán, megbízott.

Közvetlen a főposta mellett.

Már bebizonyult dolog hogy csak a **Hazai cipőraktárában**

lehet a legjobb saját készítmányú cipőt a legolcsóbban beszerezni, hól megrendelések pontosan eszközöltetnek. 1494

Piacz-u. 34.

A Vadászdíény

megkezdődött.

Ez alkalomból ajánlok kiváló minőségű magyar

ólomsörétet

azonkívül 13:2

fegyver-hüvelyt hüvely-dugaszt.

Nagy konyha raktár!

SESZTINA LAJOS

Piacz-utca 23.

Sok pénzt takarít meg
ha cipő tisztításhoz

Úriás Fedák krém

használ 1517
mert csak 30 fillér.
Mindenütt kapható

Tóth Gyula
Vasbuterokban gyermek ágyak, kocsik, fürdőkádak. 1515

Konyha felszerelésekben. Berakott és vaslemez takaréktűzhelyek. „URSUS” borsajtókban. Szerszámok, minden iparághoz Építési vasalások, vasgerendák. Fogycsipesz, és vadászati felszerelési cikkek különlegességi raktára. Lőpor áruda. Árta minden és bérmentve. Telefon 1494

LASZLÓ ZSIGMOND
ÁLLATORVOSI
RENDELŐ-IRODÁJA
nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30.
Telefon 558 sz. 1495

„Alföldi Takarékpénztár“
Piac-utcán most épülő palotájában, több rendbeli 4, 5 és 6 lakás az I., II. és III. emeleten 1911 május hó 1-re kiadó.
A lakások kényelmesekek és a ház személy- és teher-lifttel lesz ellátva.
Ugyanott a egy nagy bolti helyiség, a Bado-Piac-utcai részen egy világos piacelhelyiség (utcai lejárattal).
A tervek a délutáni órákban az intézet ideiglenes helyiségében (Piac-utca 19) megtekinthetők. 1520

Rajzó Miklós
nyolc év óta fenálló 1447
FESTŐ ISKOLÁJA
folyó hó 1-én ismét **MEGNYILT.**

Jelentkezéseket elfogadok d. e. 9-12-ig
d. u. 3-5-ig.
Péterfia-utca 5. szám alatt.

Hajdu-Sámsontól tél órányi távolságra
egy 200 holdas, jó minőségű **BIRTOK** épületekkel több évre kiadó.
A bérlet a birtokot azonnal átveheti.
Értekezhetni: Özv. Budaházy Vincéné,
Haj u Simson. 1526

Halló
Tudják-e? hogy az **Őnálló Bank** megteremtéséhez leginkább milliók kelleneek.
Ezen milliók birtokába pedig csak egy juthatunk ha építési anyagot 1501
Schiffmann Salamon Piacz-u 83. sz.
Telefon 552.
alatt szerezzük be, mert a nála szerzett Bohn cseréppel a megtakarítás 1. évenkénti renoválásból a tető összegének 20%, lécz különbözet 60%, mű palával szem en 150 200%, ráadásul más építési anyagot a legjobb minőségben legolcsóbban szállítja.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára.

Kaszanyitzky Endre
főutcai üzletébe

megérkeztek és nagyválasztékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali függő, szalon, ebédlő és hálószobai villany csillárok és lámpák melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére. 1439

Olcsó árak! Kitűnő áru!

Épület és portálo üvegezési vállalat.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

Kovács Gyula
vaskereskedő

Debreczen, a „Bika“-szálloda mellett. Takaréktűzhelyek. Vaskályhák. Főzőlények, Husvágógépek. Épület vasalások, Tetőlemezek Hitelesített mérlegek és súlyok. Eperjesi cserépkályhák raktára.

Malom eladás

Hajduböszörményben a város közepén levő új Diesel motorral és villanyvilágítással felszerelt nagyforgalmu és kitűnő jövedelmű

nagy malom
szabadkézből

eladó.

Komoly érdeklődők értekezhetnek: Dr. Hadházy Zsigmond, ügyvéddel Hajduhadházon. 1606

Női ruhaszövetek

az őszi- és téli idényre, valamint flanelok, barohetek fekete és színes selymek, bársovyok, gyönyörű ruhadíszek.

Francia P. D. jegyű fűzők, Arcfátyol, divatszövetek, gyöngy- és bór díszítések, Menyasszonyi selymek, koszoruk és fátjolok legolcsóbb szabott árban!

Szabó Lajos Fiai
divat- vászon- és szőnyeg raktára.
Debreczen, Rózsa-utca 1.
Alapított 1842. évben. 1557

Gyomorgörcs, kólika étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb házi szer a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható: 1199

Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
DEBRECEN.

WACHA RÓBERT

ruhafestő, vegyi-tisztító és gőzmosó intézete.

DEBRECZEN, Simonffy-utca 55. szám.

Szives tudomására hozom a mélyen tisztelt közönségnek, hogy Simonffy-utca 55. szám, saját házamban az ezidőszerű legújabb szerkezetű gépekkel felszerelt

ruhafestő, vegyi-tisztító és gőzmosó intézetet

létesítettem s azt f. hó 1-én üzembe helyeztem.

Az ezen iparág keretébe tartozó mindennemű munka gyors, pontos és szép kivitelére szakképzettségem és modern berendezésem képesítenek.

Az igen tisztelt megbízóim kényelmére Széchenyi-utca 6. sz. alatt felvételi helyiséget rendeztem be, hol ruhaneműek festés, tisztítás, vagy gőzmosás végett eredeti árak mellett vétetnek át.

Szives támogatásért esedezve, vagyok

teljes tisztelettel

WACHA RÓBERT.